

Perspektivischer Aufsatz der St. Johannis Kirche

ZESPÓŁ ARCHIWALNY

**PARAFIA PW. ŚW. JANA
CHRZCICIELA I ŚW. JANA
EWANGELISTY W
TORUNIU**

WYSTAWA ONLINE

PARAFIA PW. ŚW. JANA CHRZCICIELA I ŚW. JANA EWANGELISTY

Parafię powołano do życia przywilejem miejskim dla Torunia i Chełmna 28 grudnia 1233 roku (lub, jak twierdził M. Löwener, w 1232 r.) wydanym przez wielkiego mistrza krajowego Zakonu Krzyżackiego Hermanna Balka. Kościół parafialny poprzez przywilej z 1233 roku oraz 1251 roku uzyskał 4 łany ziemi niedaleko miasta i 40 łanów ziemi, którą w późniejszym czasie miano powierzyć parafii. W 1236 roku nastąpiła translokacja miasta Torunia. Wraz z nim przeniesiono również parafię, która obejmowała obszar miasta. W 1251 roku nastąpiło odnowienie przywileju lokacyjnego, którego dokonał wielki mistrz Eberhard von Seyne. Dzięki temu przywilejowi zbudowano kościół parafialny na dawnym placu centralnym miasta. Powstanie świątyni ówczesnym miejscu poświadcza dokument z 1255 roku.

Pierwsze dokładne informacje o wezwaniu pochodzą z dokumentu z 25 stycznia 1305 roku, wskazują na wezwanie świętego Jana, dopiero dokument z 1361 roku dokładnie określa patrona kościoła, którym jest święty Jan Chrzyciel. W XVI wieku zaczęto podawać przy wezwaniu kościoła oprócz świętego Jana Chrzciciela, świętego Jana Ewangelistę. Od początku istnienia parafii patronat nad nią sprawowali krzyżacy, dzięki czemu Zakon obsadzał na stanowiskach kościelnych swoich duchownych.

W roku 1935 papież Pius XI mianował, na mocy wydanego breve, kościół na bazylikę mniejszą.

W dniu 25 marca 1992 zmieniono dotychczasową strukturę administracyjną Kościoła katolickiego poprzez wydanie bulli „Totus Tuus Poloniae populus”. Odtąd kościół znajdował się na terenie dekanatu Toruń I oraz został mianowany na katedrę.

ZESPÓŁ ARCHIWALNY

Akta z zespołu "Parafia pw. Świętych Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty w Toruniu" akta pochodzą z lat: 1472 - 1999. Skrajną datę początkową wyznacza jednostka o sygn P/97/1 [Biskupi chełmińscy, dekrety, przywileje, nadania], zaś aktualną datę końcową rok zakończenia jednostek o sygn. P/97/203- P/97/222, zawierających spisy parafian według ulic. Opracowywany zespół jest zespołem otwartym. Wraz z upływem czasu kolejne archiwalia będą dopływały do zespołu. Terytorialnie obejmują obszar parafii farnej Starego Miasta Torunia wraz z jej beneficjami. Zespół liczy 1292 jednostki archiwalne. Zespołowi w toruńskim archiwum nadano nr 97. Większość jednostek została wytworzona w pruskim systemie akt spraw, który był wprowadzony w Prusach i narzucony administracji państwowej jak i kościelnej na terenach przejętych w trakcie rozbiorów. Księgi metrykalne, akta bractw, a także dokumentację finansową prowadzono w formie księgi wpisów.

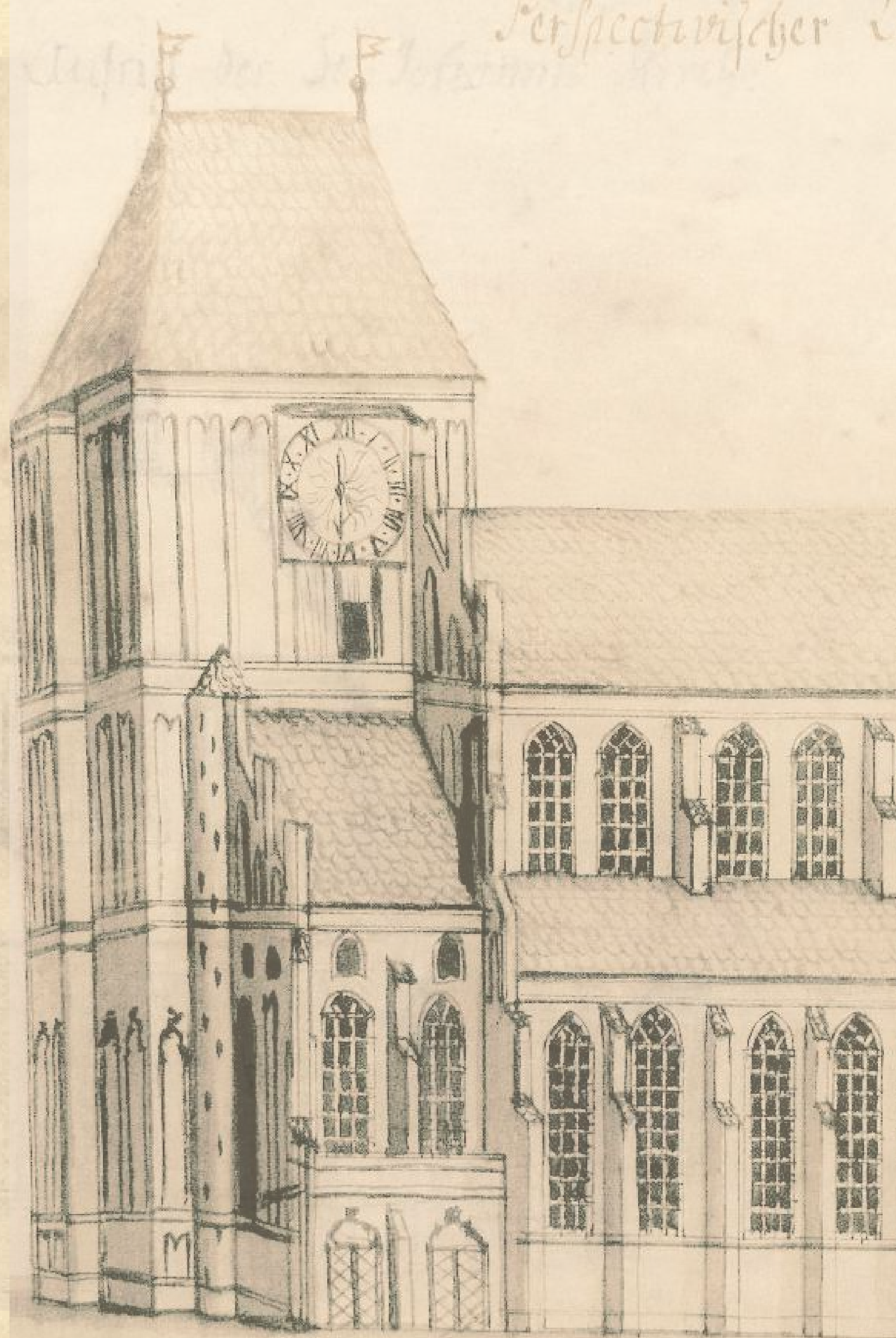
Zamiennie stosowano system dziennikowy i bezdziennikowy.

Przeważającą większość opracowanego zespołu stanowi dokumentacja finansowo-księgową, będąca odzwierciedleniem nacisku władz zaborczych na kontrolę polityki fiskalnej instytucji kościelnych. Akta w większości zachowały się w dobrym stanie, mimo dużego zabrudzenia. Niewątpliwie wszystkie jednostki wymagają gruntownego oczyszczenia. Wewnątrz jednostek pochodzących z pierwszej połowy dwudziestego wieku występowały liczne elementy metalowe - spinacze oraz zszywki, które zostały usunięte na etapie inwentaryzacji oraz digitalizacji. Usunięto też obwoluty z szarego, kwaśnego papieru, pochodzące zapewne z drugiej połowy XX wieku. Najbardziej zniszczone księgi metrykalne zostały poddane pracom konserwatorskim.

Wystawa ta dotyczy archiwaliów, które zostały
Materiały archiwalne parafii katedralnej w
Toruniu trafiły do archiwum w kilku dopływach.
Pierwsze przekazanie archiwaliów w depozyt
Archiwum Akt Dawnych Diecezji Toruńskiej
nastąpiło 23 września 2002 roku. Ówczesny
dyrektor Archiwum. Dnia 28 kwietnia 2003 oraz
29 maja 2006 roku zespół archiwalny powiększył
się o kolejne jednostki. W lipcu 2006 r. przejęto
ostatni dopływ- dwudziestowieczne księgi
metrykalne: księgę chrztów oraz księgi zgonów.
Opracowywany zespół pozostaje zespołem
otwartym.

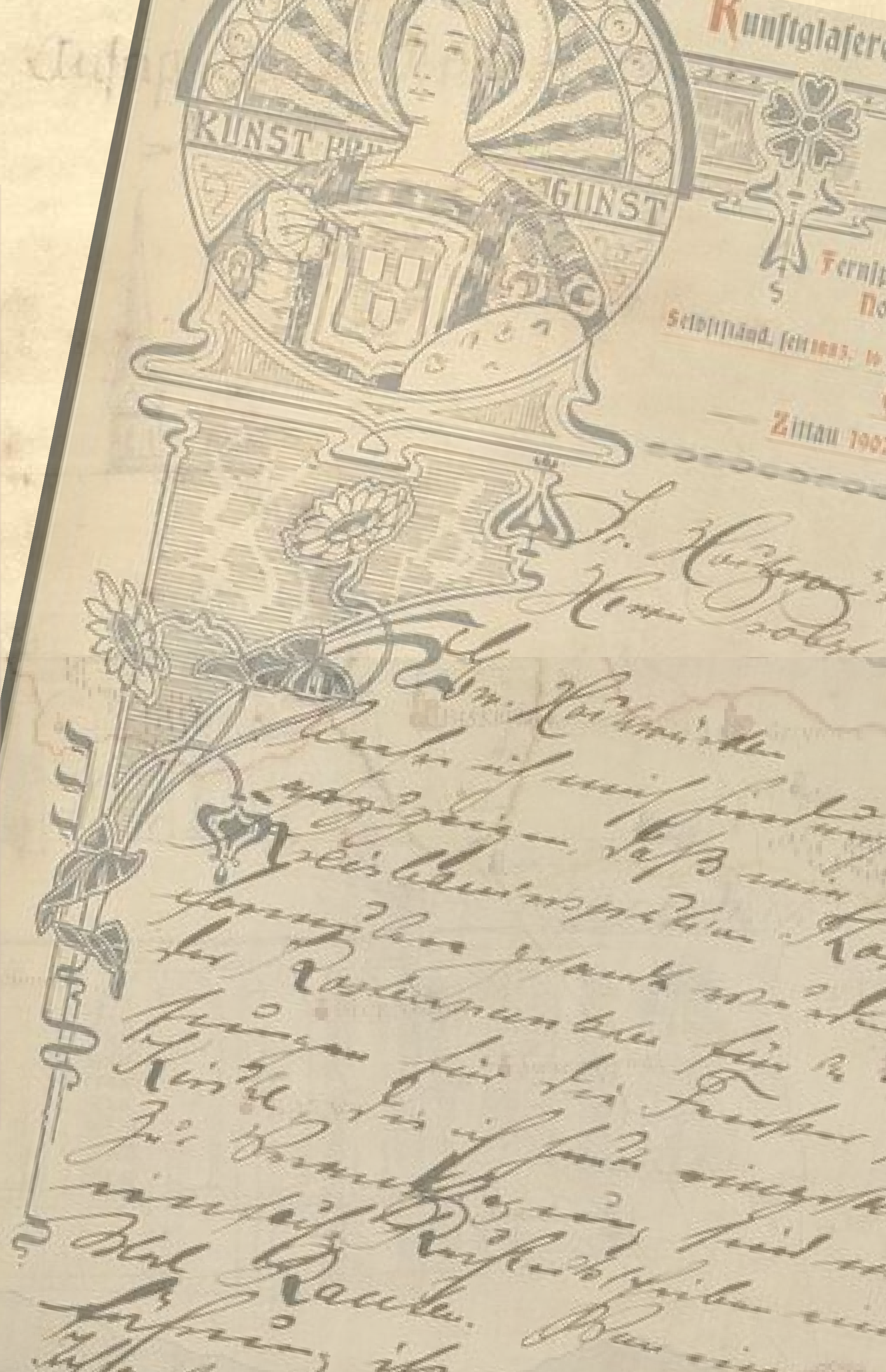
Archiwalia te stanowią jeden z najstarszych i
najcenniejszych zespołów w zasobie Archiwum
Akt Dawnych Diecezji Toruńskiej. Są
odzwierciedleniem działalności parafii
funkcjonującej do dziś, a erygowanej w XIII
wieku pod patronatem Zakonu Krzyżackiego.
Materiały archiwalne, które zostały zgromadzone
i wytworzone w toku działalności toruńskiej
świątyni, stanowią zobrazowanie historii
najniższej w podziale administracyjnym Kościoła
katolickiego jednostki, jaką jest parafia, a także
licznych instytucji i wspólnot ustanowionych na
jej terenie. Znajdziemy tu również bezcenne
informacje dotyczące budynku świątyni,
realizowanych na przestrzeni wieków inwestycji,
remontów czy prac konserwatorskich.

Zdecydowana większość jednostek w zespole Parafia pw. Świętych Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty w Toruniu jest w formie poszytów akt spraw. Na okładkach znajdują się nadruki z danymi twórcy oraz ręcznie wypisane tytuły. W zespole występują również tradycyjne księgi wpisów, którymi są często akta brackie, księgi metrykalne czy protokoły z posiedzeń parafialnych stowarzyszeń i organizacji. Należy wymienić także luzy, na które składają się dokumenty pergaminowe oraz papierowe.

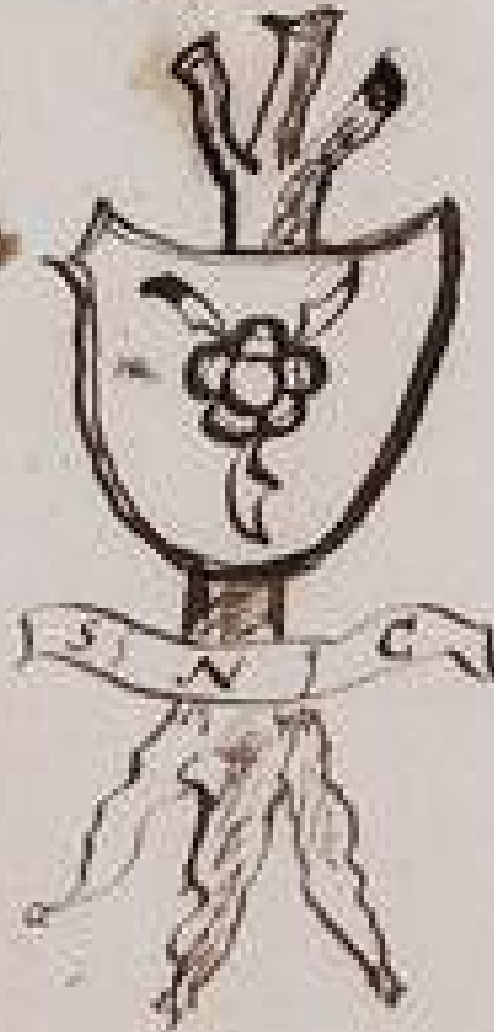
Rzadko występują sygnatury nadane w kancelarii, w niewielu jednostkach umieszczono wypustki z tytułem. Do lat 20. XX wieku w większości akt przeważa język niemiecki, nieliczne akta sporządzano w języku polskim i łacińskim. W okresie międzywojennym znacząco wzrosła liczba dokumentacji prowadzona po polsku.

STEPHANVS Dei gratia et Apostolica se-
des prebendata Episcopus Culmen. Notum facimus que
bus Apud Universis et futuris hanc notitiam habituri
sunt. Quomodo ad nostram nuper venim presentiam
Famuli et Procurator, Dominus Tulemannus de Allen
Burgi Magister, et Bartoldus Bricker. Cuius Thorunensis, sua
nobis relatuere monstraverunt. Quendam Vicariam ma-
nualem per ipsorum maiores, bene memorie in Ecclesia
Parochiale sancti Iohannis, in Civitate Thorunensis
Diocesis. Ad laudem omnipotentis Dei, et pro anniversariis
salute fratrum, annis superioribus fundatam, et Qua-
draginta Marcorum annuatim, lras monte praterdica-
tis bonis quidem fuisse dotatam. Quam quidem causa
ob memorum patronorum et sacerdotum. Et sequenter ob
non esse tunc Vicariam manalem, in maiori parte vendi-
tam esse, et alienationem dolente referant. Curantes ta-
men magnopere pro sui futurorum salute, dictam Vicariam
melius pervadere, illamque stabiliri. Nobis humiliter cum
instantia supplicaverunt, quatenus contra hanc venditionem
hanc resolutionem fideliter viginti marcorum, locus monte prater-
dicens. Nosque census successu temporis comparatione faci-
endisset. In beneficium Ecclesiasticum, et Vicariam per-
suam convertere et creare. Fundationemque et vicariam
ipsam confirmare. Discretus, varium. Dominum Ga-
sparum de Soregas, diaconum, et presbiterum, et Martellianum, Dia-
conum, quorum tunc nunc volens et nunc, nobis presentaverunt,
ad Vicariam eadem esse tam, confirmatamque, manifeste
gratiosius nos pariter. Nos recte, qui in votis per-
mus, et res dicunt, nobis assentantur temporibus. Anno
adventus, supplicationum huiusmodi, usque ad nos. Et
rationem consensum, cui consensus non debet negari. In
dationem huiusmodi. Vicarii, super dotacionem et dona-
tione, prout per nos facta, etiam omnes approba-
mus, ratificamus. Nostreque ordinaria auctoritate, de-
certa nostra scientia, confirmamus. Ipsamque ratam et
gratum, habemus. Et haberi volumus per presentes.
Resertumque, censum viginti marcorum, aliosque super

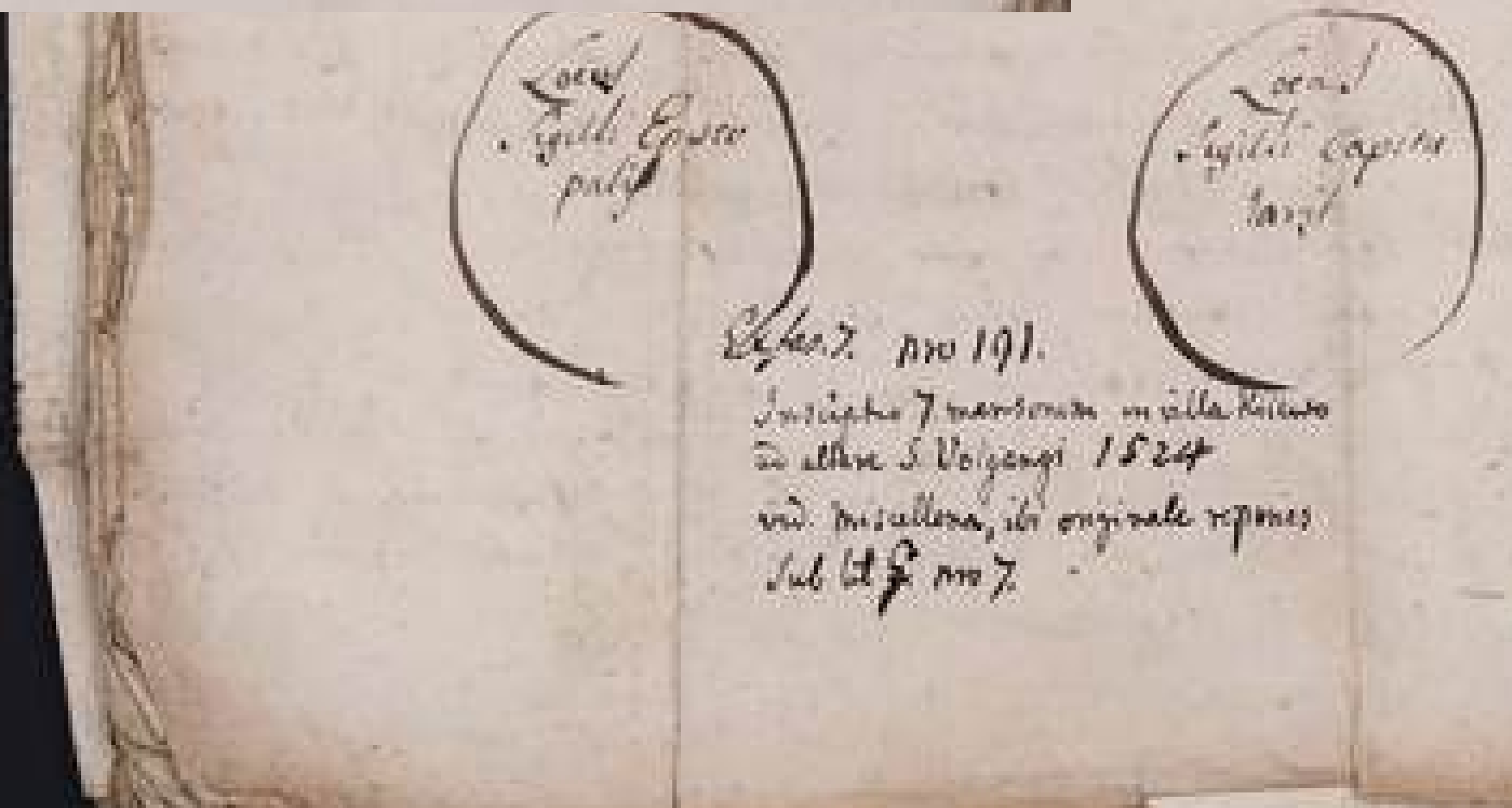
plenius expressit, et quantum dictis laicis non contenti fuerint, approbaverunt et
approbamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium publicum
Lucei, scilicet, hic hoc publicum publicum instrumentum
et alia premissa in se continentur, eandem fieri et per Notarium. Notarium. Notarium. Notarium. Notarium.
scribi et publicari. Mandavimus. Legibus, nisi majori ratione et sensu appensione communita.
Actum et datum in ipse die Ecclesia. Abbas. Decimo die. Veneris. in Civitate.
vires et regit.

Et ego Nicolaus Capis, Comes et Administrator Diocesis
Anthoniae Publica Notarius, quia Insuper publicum. Notarium.
manti mea propria fideliter descripsi eandem confer-
re. Nosque, meos, volens et consensit signari in
fidem et testimonium animi et singulorum publicum
notarii vocatus et requisitus.

in vobis pro sentis, pallas,
star. Eodem. Notarii. Notarii.
ex fundatione habuerunt. In
Culmen. Notarii. Notarii.
et alios quidem. Notarii.
et pro salute ipsorum. Notarii.
Notarii. Notarii. Notarii. Notarii.
in villa. Notarii. Notarii. Notarii.
tandem. Notarii. Notarii. Notarii.
la quibus. Notarii. Notarii. Notarii.
libet. Notarii. Notarii. Notarii.
suis ipsam. Notarii. Notarii. Notarii.
expone. Notarii. Notarii. Notarii.
non tunc. Notarii. Notarii. Notarii.
et marks. Notarii. Notarii. Notarii.
et habere. Notarii. Notarii. Notarii.
res fides. Notarii. Notarii. Notarii.
quodsi. Notarii. Notarii. Notarii.
mi Actum. Notarii. Notarii. Notarii.
Notarii. Notarii. Notarii. Notarii.
Notarii. Notarii. Notarii. Notarii.
et prima. Notarii. Notarii. Notarii.
et sequens. Notarii. Notarii. Notarii.

[Biskupi chełmińscy, dekrety, przywileje,
nadania], 1473-1931, AADDT, sygn. P/97/1

Prescriptio domus Siluestri Crauße.

Vor dem gesamten Rats und Schepren von dem Stadt Rat
ferr und Schepren gebore der priester bruder schaff mit in
Joannes Crayze, Hoge kaiserliche, und Christoff vort
und sein Jochen Krause am andern tag und haben vber dem
Hofel und Begert zuschick in sechser die den laut so
wert also beschribet, das Siluester Crauße mit in
rats und vber dem Rat so wie und vber dem Rat
weigen geschribet und mit in sechser seligkeit und allen
mit in sechser geschribet vber dem Rat so wie nach beschriben
so gebe ist in dem Testament mit in sechser die den
der priester bruder schaff bei sechser beschriben das mit in
sechser beschriben in dem grab und aufschick was das be
schriben ist und darauf mit in sechser mit in sechser
samt in sechser bruder. Item darauf in sechser vber
dem Rat so wie alle in sechser geschriben wie alle in sechser
der begeren von in sechser ist. Item das die priester mit in
und auf dem Rat so wie in sechser Krause selig beschriben
grab so gibt vber in sechser und darauf mit in sechser
Erben so haben beschriben wie alle in sechser die den die
bege mit in sechser und mit in sechser vber dem Rat so wie
bruder. Item was es sechser das die priester bruder beschriben
und geberung so wie die sechser das sechser in sechser
in sechser und in sechser so alle in sechser geschriben wie alle in
sechser. Item das die priester die in dem sechser vber dem Rat so wie
wie alle in sechser seligkeit und in sechser. Datum fruh,
Anno domini 1483

De vigilia civitatis huius domus.

Vor dem gesamten Rats und Schepren von dem Stadt Rat
ferr und Schepren gebore der priester bruder schaff mit in
Joannes Crayze, Hoge kaiserliche, und Christoff vort
und sein Jochen Krause am andern tag und haben vber dem
Hofel und Begert zuschick in sechser die den laut so
wert also beschribet, das Siluester Crauße mit in
rats und vber dem Rat so wie und vber dem Rat
weigen geschribet und mit in sechser seligkeit und allen
mit in sechser geschribet vber dem Rat so wie nach beschriben
so gebe ist in dem Testament mit in sechser die den
der priester bruder schaff bei sechser beschriben das mit in
sechser beschriben in dem grab und aufschick was das be
schriben ist und darauf mit in sechser mit in sechser
samt in sechser bruder. Item darauf in sechser vber
dem Rat so wie alle in sechser geschriben wie alle in sechser
der begeren von in sechser ist. Item das die priester mit in
und auf dem Rat so wie in sechser Krause selig beschriben
grab so gibt vber in sechser und darauf mit in sechser
Erben so haben beschriben wie alle in sechser die den die
bege mit in sechser und mit in sechser vber dem Rat so wie
bruder. Item was es sechser das die priester bruder beschriben
und geberung so wie die sechser das sechser in sechser
in sechser und in sechser so alle in sechser geschriben wie alle in
sechser. Item das die priester die in dem sechser vber dem Rat so wie
wie alle in sechser seligkeit und in sechser. Datum fruh,
Anno domini 1483

Prescriptio domus
Siluestri Crauße
Anno domini 1483

Illustris et Reverendissime Domine,
Domine gratiose.

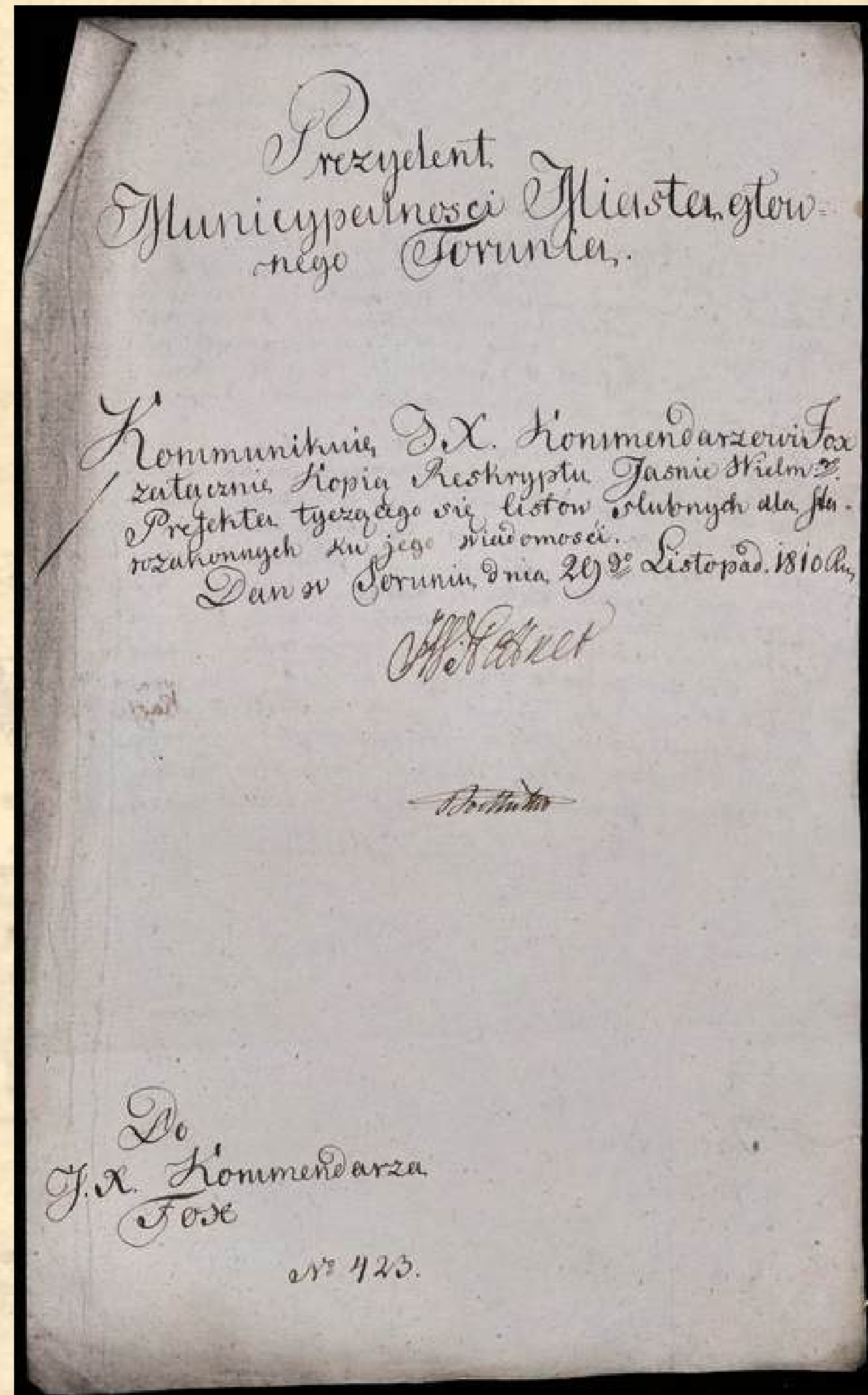
De collata Per Alti et Andma Dominat Vre
Suffraganeus Episcopatus Culmen ob preclara Eudon
merita dignitate sicuti veram concepimus leti
tiam, ita eundem affectum ricand testando litera
do obtento hoc, quem Virtutes Per Alti et Andma
Dominat Vre dudum meruerit, quo decet vne
ratione, gaudulamur dignitatis honore, spem
firmam forentes, Tandem et in hoc constitutam
gradu, Nos et Civitatem gratiosa sua comple
xuram benevolentia. Quod vero Literas Per
Alti et Reverendme Dominat Vre quarecte
Nobis insinuata sunt, concernit, in vim respon
si damus, Nobis, quantum calamitosa presentia
permittent tempora, ut sarta tecta Templi sunt
personis et Ministris Ecclesia aliquo modo sub
veniat, cura futurum esse, Tandem obser

[Rajcy miejscy Torunia], 1523-1751, AADDT, sygn. P/97/16

[Dokumenty królewskie], 1600-1784,
AADDT, sygn. P/97/18

Do
J. X. Kommandarza
Foxe
nr 423.

[Korespondencja z magistratem],
1795-1934, AADDT, sygn. P/97/25

Klasa A.
000. Sztuk Bilietów kassowych po 1° Talarze,
czyli 4,200,000. Złotych.

Klasa B.
000. Sztuk Bilietów kassowych po 2° Talary,
czyli 3,000,000. Złotych.

Klasa C.
000. Sztuk Bilietów kassowych po 5° Talarów,
czyli 1,800,000. Złotych.

Ogółem
000. Sztuk Bilietów kassowych czynią 9,000,000. Złotych.

Wzwyż wyrażone Biliety, wyrobione będą w Dreźnie, pod
ym bliższym dozorem, przez osoby przysięgłe, a formy tych Bil-
po ukończeniu ich wybitaniu, starownie tamże pod pieczęcią
wznowe zostaną.

Artykuł 3.
Widoczne znamiona tych Bilietów są następujące:
w papierze są wyrobione znaki wodne, wyrażające słowami,
literami i liczbą, napis oraz wartość każdego Bilietu.
Na każdym Biliecie wyrażony będzie podpis jednego z Kommissar-
sarzów i Kontrollera, w Artykule 14° niniejszego Dekretu
postanowionych.

Artykuł 4.
Dla powszechnej wiadomości o gatunku i kształcie tych Bille-
włączone są do niniejszego Dekretu stosowne wzory, na któ-
jednak nieznamydną się nazwiska Kommissarzów ani znaki wo-
papierze; steple na wzorach czerwone, na prawdziwych Bil-
będą białe na suchu wyciśnione; a napisy w obwodzie czarno
ukowane, okażą się na prawdziwych Bilietach w przezroczy-
znakach wodnych.

Wzory Bilietów Kassowych.

Nous FRÉDÉRIC AUGUST

ayant renoncé par le traite du 18. du courant en con-
Vienne entre les grandes puissances, à la possession du
Duché étant une conséquence naturelle de cette renon-
stances, et porter au bien général les sacrifices qu'elles
Nous delions donc par les présentes Nos Serviteus
Nous ont prêtés. Nous éprouvons une vive douleur
si touchantes de leur devouement et de leur fidelité.
Leur bienêtre qui a été constamment le bût de nos eff-
voeux fervens que nous adressons à la Providence Div-
ment, auxquels leur bonheur sera confié à l'avenir la n-
Donné à Laxembourg, le 22. Mai 1815.

(Uebersetzung)

Wir Friedrich August, von Gottes Gnaden König
von Sachsen etc. etc.

Wir haben durch den Traktat vom 18. dieses Monats, in Folge
der durch die Großen Mächte auf dem Kongresse zu Wien festgestellten
Länder-Eintheilungen, auf den Befehl des Herzogthums Warschau Ver-
zicht geleistet, und die Entbindung des Eides der Untertanen, ist eine
natürliche Folge dieser Verzichtleistung.
Wir haben geglaubt, den Umständen nachgeben zu müssen, und
dem allgemeinen Besten die Opfer zu bringen, die es von uns fordert.
Wir entbinden daher durch Gezwärtiges unsere Diener und un-
sere Untertanen des Herzogthums Warschau des Eides, den sie uns
geleistet haben. Wir empfinden einen lebhaften Schmerz, indem Wir
uns von Untertanen trennen, die uns so rührende Beweise ihrer Treue
und Anhänglichkeit gegeben haben. Ihr Andenken bleibt auf ewig in
unser Herz gegraben. Ihr Wohlergehen, das unaufhörlich der Zweck
unserer Anstrengungen und unserer väterlichen Sorge war, wird nie auf-
hören, der Gegenstand der brünstigsten Wünsche zu seyn, die Wir der
göttlichen Vorsehung darbringen; und Wir verpflichten sie der Reue-
rung, der künftig ihr Glück anvertraut seyn wird, den nämlichen Ge-
horsam und Treue zu beweisen, die sie gegen uns bewiesen haben.
Gegeben zu Laxenburg, den 22. Mai 1815.
Friedrich August.

13. Acta Unionis Regiarum
pro anno 1815

urkunde
über die Besignahme des an Preußen
zurückgefallenen Theils des Herzog-
thums Warschau.

AUTENTYK
w przedmiocie obięcia w posiadanie
przypadley znowu Prusom części
Xięstwa Warszawskiego.

Zu Nahmen Sr. Majestät des Königs von
Preußen, unseres allerdürchigen Herrn, und
Kraft der uns gewordenen Vollmacht, neh-
men wir hierdurch förmlich und förmlich die
Landchaften und Distrikte in Besitz, welche
vermöge der Uebereinkunft der auf dem Kon-
gress zu Wien versammelten Mächte, von
den bisherigen Herzogthum Warschau an
Preußen zurückgefallen sind.

Wir erklären diese Landchaften und Dis-
trikte für einen Theil der preussischen Mo-
narchie, und ihre Bewohner für die Unter-
thanen Seiner Majestät des Königs von
Preußen. Wir erkennen dieselben für unsere
Mithürger, und setzen ihnen als unserm Be-
heim die Hand.

Wir befehlen, daß das von Sr. Majes-
tät dem Könige zu Wien den 17ten May
dieses Jahres vollzogene Patent, Patent,
der Auftruf an die Einwohner des Großher-
zogthums Posen, und jener an die Einwoh-
ner der Stadt und des Gebiets von Danzig,
des Culmbischen und des Michalauschen Kreises,
und an die Einwohner der Stadt und des
Gebiets von Thorn, mit der Akte vom
22ten vorigen Monats, durch öffentliche Ab-
lesung bekannt gemacht werden soll, in we-
cher Sr. Majestät der König von Sachsen
die Staatsdiener und Untertanen im Her-
zogthum Warschau des Eides entlassen.
Diese Urkunden sollen hiernächst in beiden
Sprachen in die öffentlichen Blätter ausge-
nommen, an den Versammlungs-Plätzen der
öffentlichen Behörden, und an die Kirchthüren
angeheftet, in den öffentlichen Archiven nie-
dergelegt, und dem Ganzen nach einander
von den Kanzeln abgelesen werden.

W imieniu Najjaśniejszego Króla Jmci
Pruskiego, Następcy Najmilsiejszego
Pana, i na mocy udzielonego nam peł-
nomocnictwa, odbieramy niniejszym
formalnie i uroczyście w posiadłość kraj-
ny i powiaty, które w moc układu zgro-
madzonych na Kongresie Wiedeńskim
mocarstw, z dotychczasowego Xięstwa
Warszawskiego Prusom się znowu do-
stały.

Krajny te i powiaty oświadczamy
być częścią Pruskiej Monarchii, a miesz-
kańców ich poddanyi Najjaśniejszego
Króla Jmci Pruskiego. Uznajemy ich
za naszych spółobywateli, i podajemy
im rękę jako braciom naszym.

Rozkazujemy, ażeby Patent obięcia
w posiadanie, przez Najjaśniejszego Króla
w Wiedniu dnia 17. Maja roku bieżącego
podpisany, odezwa do mieszkańców
Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, roz-
samo odezwa do mieszkańców miasta
i obwodów Gdanskiego, Powiatów Cheł-
mńskiego i Michalauskiego, niemniży
do mieszkańców miasta i obwodów To-
runskiego, ogłoszonymi były przez pu-
bliczne odczytanie, wraz z aktem z dnia
22. reszłego miesiąca, w którym Naj-
jaśniejszy Król Jmci Saski urzędników
i poddanych w Xięstwie Warszawskiem
od przysięgi uwolnił. Autentyki te
mały być następnie w obwodach języ-
kach w pismach publicznych umieszczone,
na wniesieniu do domów posiedzeni Władz
publicznych i na drzwiach kościelnych
przybite, w publicznych Archiwach zło-
żone, i przez trzy po sobie następujące
niedzielle z ambon odczytane.

B. SPECYFIKACYA
Zasłużonych podług różnego ich wieku.

NAZWISKA	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat	Wiek w lat
Mieysca									
Stare miasto.	14	2	4						20
Przedmieście	6	2	1	1					10
Mokre			2						4
Przyłecz			1						2
Summa	6	2	4	4					14

D. SPECYFIKACYA
Zmarłych podług Lat i Wzrostu, ich.

Wiek i Wzrost	A. w Miastach	B. we Wsiach	Summa ogółna
1-10	111	111	222
11-20	111	111	222
21-30	111	111	222
31-40	111	111	222
41-50	111	111	222
51-60	111	111	222
61-70	111	111	222
71-80	111	111	222
81-90	111	111	222
91-100	111	111	222

Akta tyczące się różnych ustaw rządowych,
1810-1817, AADDT, sygn. P/97/30

DYPLOM

TOWARZYSZOWI PRACY

Ms. Józefowi Wysińskiemu.

ZA DZIELNOŚĆ I WIERNĄ SŁUŻBĘ OJCZYZNIE KU
PAMIĘCI PRZEBYTYCH ZNOJÓW OKOŁO POŁĄCZE-
NIA PRASTAREJ ZIEMI CY ŚLĄSKIEJ Z NAJZAŚ-
NIEJSZĄ RZECZPOSPOLITĄ POLSKĄ, ODZNAKĘ HO-
NOROWĄ NADAJE.

DAN W BYTOWIU, G. ŚL.

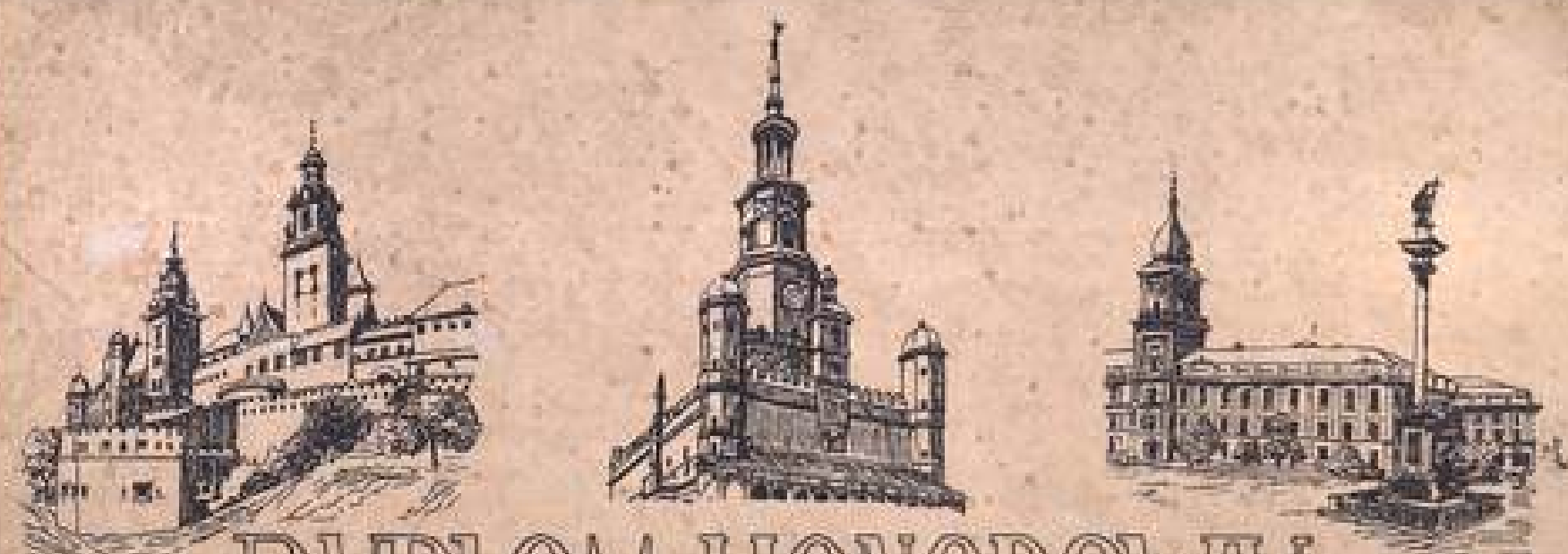
DIA 3. maja 1921r.

L. 138.

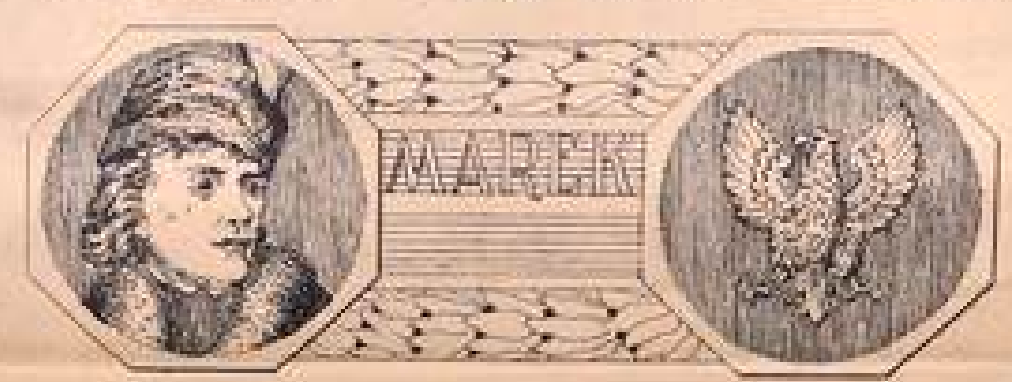
KOMISARZ RZĄDU POLSKIEGO.

W. Winiarski

DYPLOM HONOROWY

ZA CZYN OBYWATELSKI

NA PLEBISCYT
GÓRNOŚLĄSKI

ZŁOŻYL.

DO DYSPOZYCJI KOMITETU
OBRONY ŚLĄSKA
PRZY RADZIE NARODOWEJ

POBNAŃ. R. P. 1921.

[Dokumenty proboszcza Wysińskiego],
1921-1921, AADDT, sygn. P/97/71

Beantwortung.

Nach S. 12 der Vertheilung der Feindgen
vom 20. Juni 1875 wird hierdurch bekannt
gemacht, dass bei der am 14. d. Mts. statt-
gefundenen Wahl folgende Personen ge-
wählt worden sind?

A. In den Kirchenvorstand?

1. Gerichtsvorstand Jostwick 2. Baumtischler
4. Steinmetzmeister Kienewitz
Ciechanowski 3. Schreinermeister Magunowitski

B. In die Gemeindef. Verwaltung.

1. Johann Ling 2. Joseph Willmannski 3. Stanislaw Reschewicz 4. Johann Mierawski
5. Martin Mandawski 6. Wilhelm Opitz 7. Joseph Paalkiewicz 8. August Farschnik
9. Felix Wojniczowski 10. Adam Kwaba 11. Joseph Kozlowski 12. Stanislaw Jaskulski
13. Jawel Siedawski 14. Mathias Tomaszewski 15. Alexander Ksiezki

Obwaga Konopich gegen diese Wahl ist
bis zum 29. d. Mts. bei dem unterzeichneten
Kirchenvorstande zu erheben.

Mann, den 13. October 1893.

Der Kirchenvorstand zu St. Johann.

Obwieszczenie.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że przy
odbytych w dniu 14. b. m. wyborach według
S. 12 ustawy wyborczej następujące osoby wy-
brane zostały.

A. Do zarządu kościelnego.

Ciechanowski 3. Schreinermeister Magunowitski
Kienewitski

B. Do reprezentacji parafii.

1. Stanislaw Reschewicz 4. Johann Mierawski
7. Joseph Paalkiewicz 8. August Farschnik
11. Joseph Kozlowski 12. Stanislaw Jaskulski
15. Alexander Ksiezki

Remonstracyi przeciw temu wyborowi można
aż do 29. b. m. a niniej podpisanej zarządki
kościelnej oddać!

Prusi, dnia 13. października 1893.

Zarząd Kościoła S. Jana.

1642
ANNO DNI 16
Ianuarus habet die
XXXCI.

7 Ianuarii Denunciationibus promissis
 tubus continuis diebus Fortius inter M.
 Iacobus, solonnia, nullisq; continis impedim
 mento detere. Ego Valentinus virgo conu
 latus deponens Matrimonium inter
 Martinum de Nove Menti et Antonia de Ben
 per verba de presentibus contracta solemniter
 contractum confirmari in Ecclesia Cathedrali
 Sancti Iacobi de Nove Menti inter testes
 Iacobus Blay et Martinus de Nove Menti
 vides Denunciationibus et aliis multis qui cor
 amstantibus ad Tomulum delationibus

12 Ianuarii Denunciationibus promissis
 Ego Michael de Nove Menti conu
 latus deponens Matrimonium inter
 Martinum de Nove Menti et Antonia de Ben
 per verba de presentibus contracta solemniter
 contractum confirmari in Ecclesia Cathedrali
 Sancti Iacobi de Nove Menti inter testes
 Iacobus Blay et Martinus de Nove Menti
 vides Denunciationibus et aliis multis qui cor
 amstantibus ad Tomulum delationibus

Eodem die Ego idem Michael de Nove Menti
 Matrimonium inter Martinum de Nove Menti
 et Antonia de Ben per verba de presentibus
 contracta solemniter contractum confirmari
 in Ecclesia Cathedrali Sancti Iacobi de Nove
 Menti inter testes Iacobus Blay et Martinus
 de Nove Menti vides Denunciationibus et
 aliis multis qui coramstantibus ad Tomulum
 delationibus

15 Ianuarii Ego idem Michael de Nove Menti
 Matrimonium inter Martinum de Nove Menti
 et Antonia de Ben per verba de presentibus
 contracta solemniter contractum confirmari
 in Ecclesia Cathedrali Sancti Iacobi de Nove
 Menti inter testes Iacobus Blay et Martinus
 de Nove Menti vides Denunciationibus et
 aliis multis qui coramstantibus ad Tomulum
 delationibus

Księga ślubów, 1642-1674,
 AADDT, sygn. AD 001

1749
ABER
 Metrices Sepulorum
 Decreto Visitationis
 Generalis
 per
 Illustrissimum Locum Ordinarium
 Comparari Demandatus
 Anno Dni 1749
 22 Martii

1749-1788
 TORON KATECHIZ
 AE 002

Księga zgonów, 1749-1788,
 AADDT, sygn. AE 002

1693 F. no. 6.
METRICA BAPTISA
TORUM
 IN ECCLESIA PARO
 CHIALI THORUNENSIS
 SANCTORUM
 IOANNIS BAPTISTAE
 ET
 EVANGELISTAE
 AB
 ANNO DOMINI
 MILLESIMO SECCENTENARIO
 NONAGESIMO TERMO.
 ab a. 1693 ad 1764.

2 1300
 002089 00712 et 112

Księga chrztów, 1693-1764,
 AADDT, sygn. AA 004

Josephus Kirck

strafung, wieder hergestellt sein, nach Ablauf dieser Frist oder keinen Pardon zu genießen haben, auch von dieser allgemeinen königlichen Begnadigung solche Missethäter, auf deren schwere Verbrechen göttliche und menschliche Gesetze Todes- und dergleichen nahe kommende schreckliche Bestrafungsstrafe verordnet, ausgeschlossen sein sollen.

Damit nun dieser General Pardon zur Befriedigung eines jeden, und besonders auch denen, denen daran gelegen, dessen Theilhaft zu werden, gelangen möge, so haben Höchstgedachte Seine königliche Majestät allergnädigst befohlen, solchen durch den Druck öffentlich bekannt zu machen, von den Königen abzuheben, und überhaupt zur allgemeinen Kundmachung zu bringen. Urkundlich unter Seiner königlichen Majestät höchstregimentlichen Urtheil und begeben dem königlichen Inseel. So geschehen und gegeben Berlin, den 4ten October 1786.

Friedrich Wilhelm.

wem postanowione byly przyznane, tak il przez to samo powrocie maja do stanu niewinnych, wiernych y poczciwych poddanych, bez wszelkiej dalszej Kary, po wyjsciu za tego czasu wyznaczonogo terminu. zadnego pardonu daley dostapic nie maza; jakoz ten generalny pardon Krolowski tadez nie ma sluzyc, takim zloczyncom, na ktorzych Sędzkie przewiazanie prawo boskie y ludzkie postanowilo Smiercna lub nayblizsza po niej Karg to jest Felakowa na cale zycie.

Aleby wiec niniejszy Pardon Generalny dostac sig mogli do wiadomosci kazdego, osobliwie tych ktorzy sobie zycza, stac sig uczelnikami jego: wiec Krol JEHO Most Najjalniejszy milostliwie rozkazac raczyl, zeby takim publicznie byl wydany, z Amboi publikowany a ogolem powrzechnie byl ogloszony.

Dla wiekszej Wiary y Wagi. O wlasnym podpisem Najjalniejszego Krol JEHO Most y przydźzieniem Pieczeli Krolowskiej stwierdzony. Dzieło sie y Da w Berlinie dnia 4 Października 1786.

Frydrych Wilhelm.

PUBLICANDUM

względem Nieposłuszeństwa

y

Zuchwałości Poddanych

przeciw

Zwierzchnościom Swoim.

De Dato w Berlinie dnia 8. Listopada 1786.

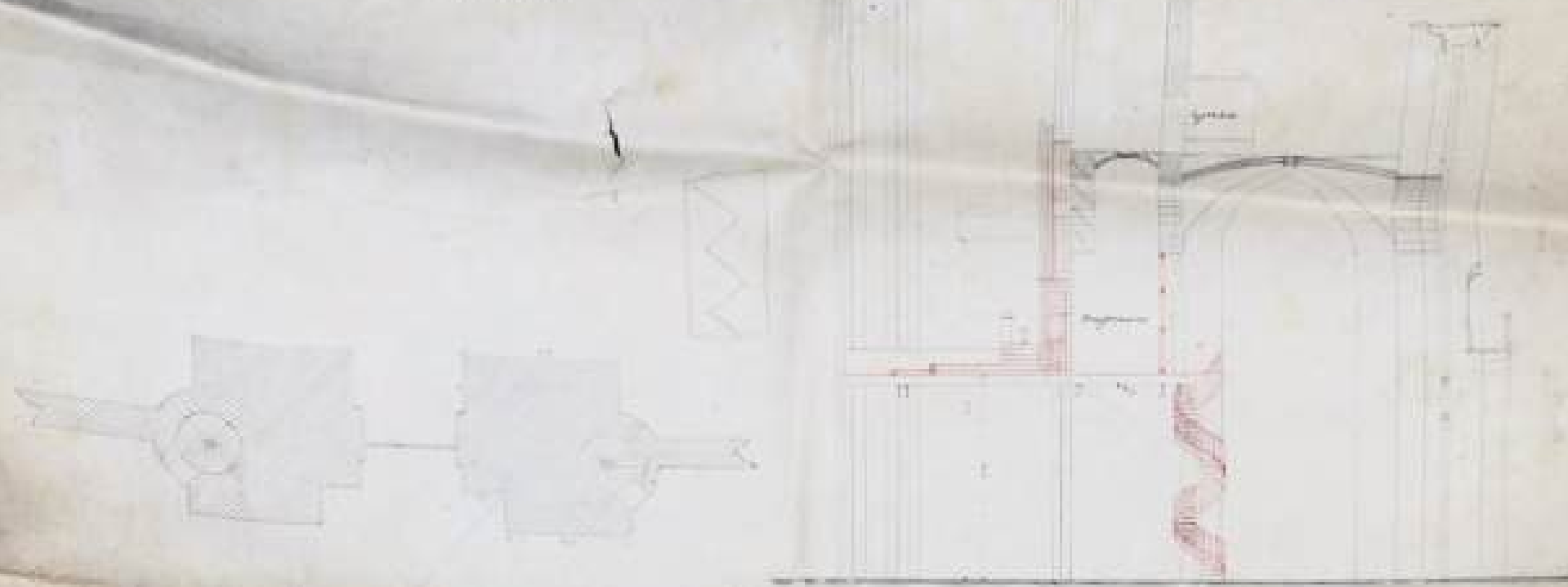
w Kwidzynie,

w Drukarni Prus Zachodniowych Krolowskiej Nadwornej u Sekretarow Jana Jakoba Kantera.

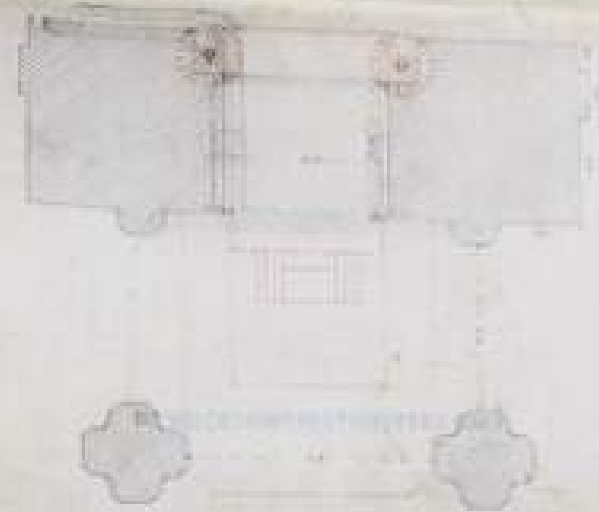
Obwieszczenia,
Publicanda, 1786-1817,
AADDT, sygn. P/97/248

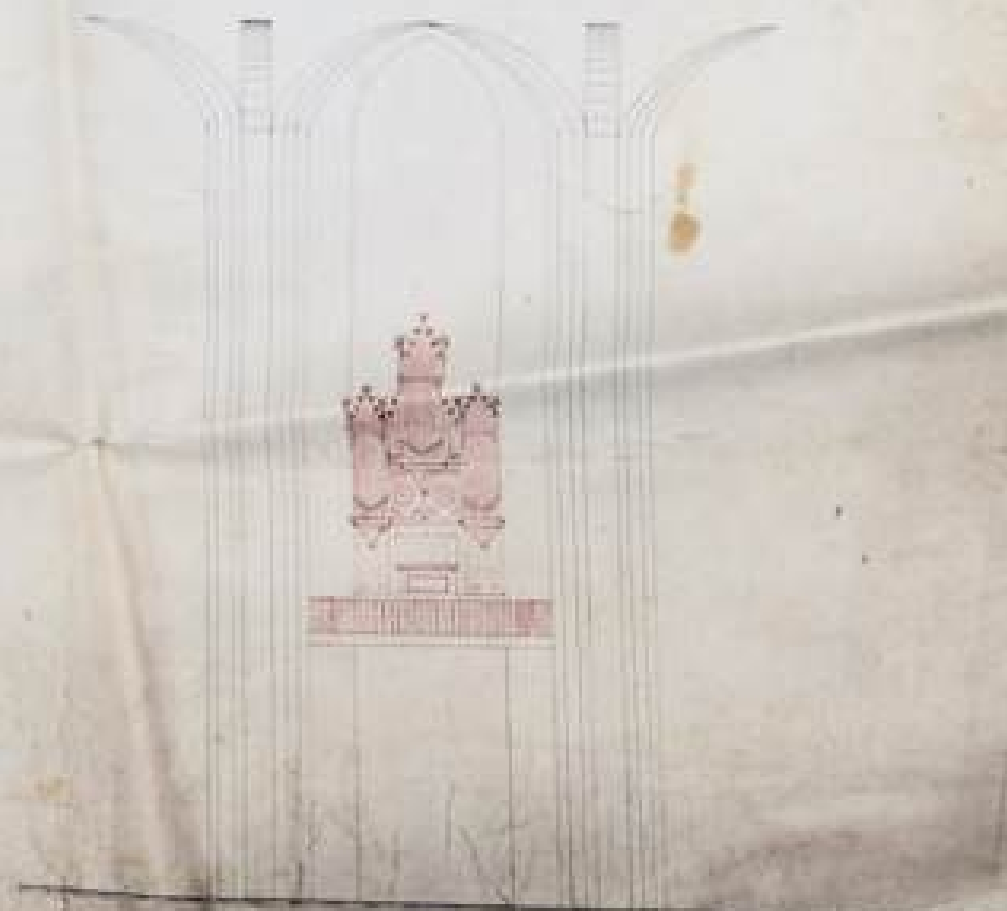
Zeichnung
zum Umbau der Orgel in der
St. Johannis Kirche zu Werra

Seitenansicht

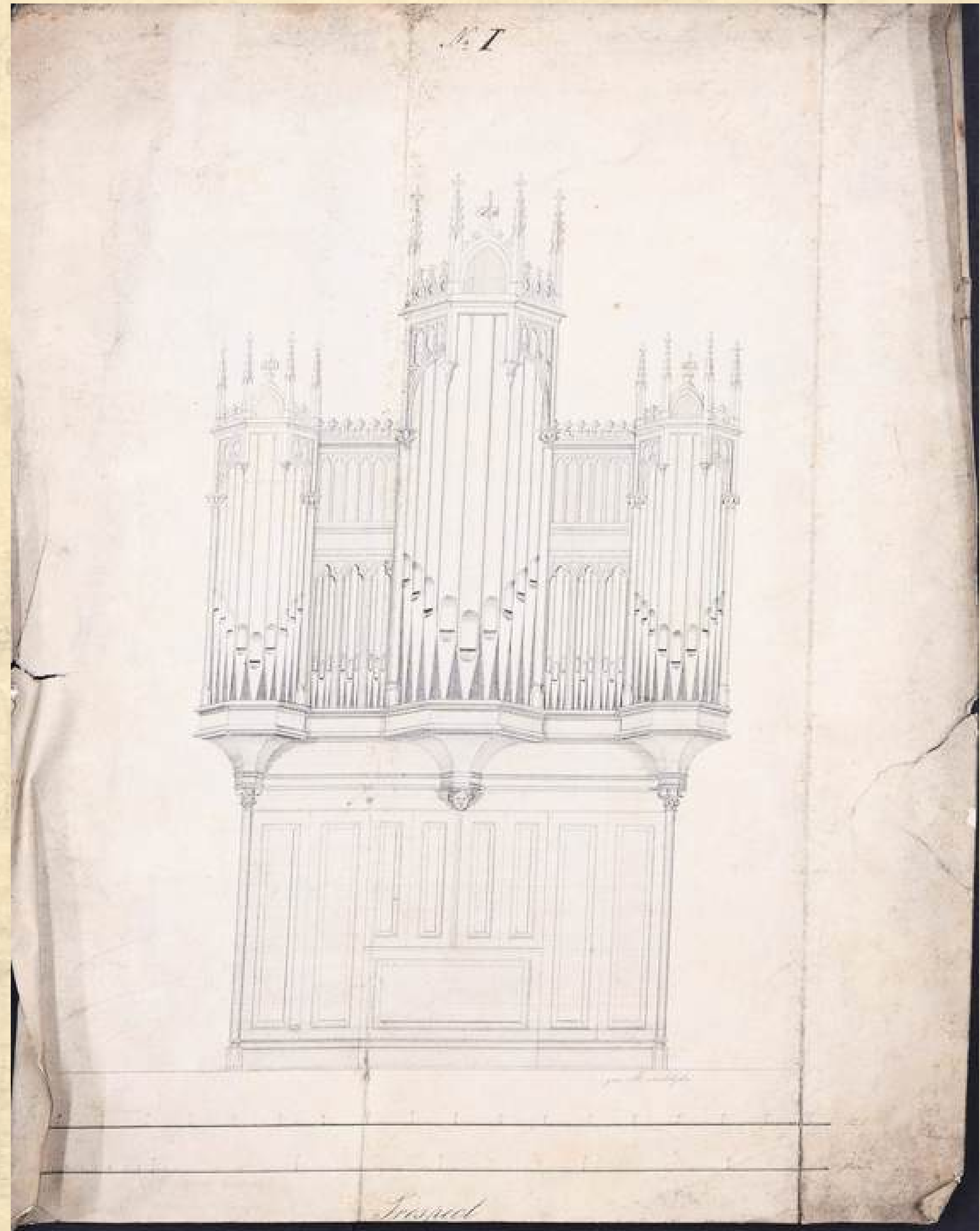

Grundriss

Vorderansicht

[Dokumentacja techniczna nowych
organów], 1800-1899,
AADDT, sygn. P/97/272

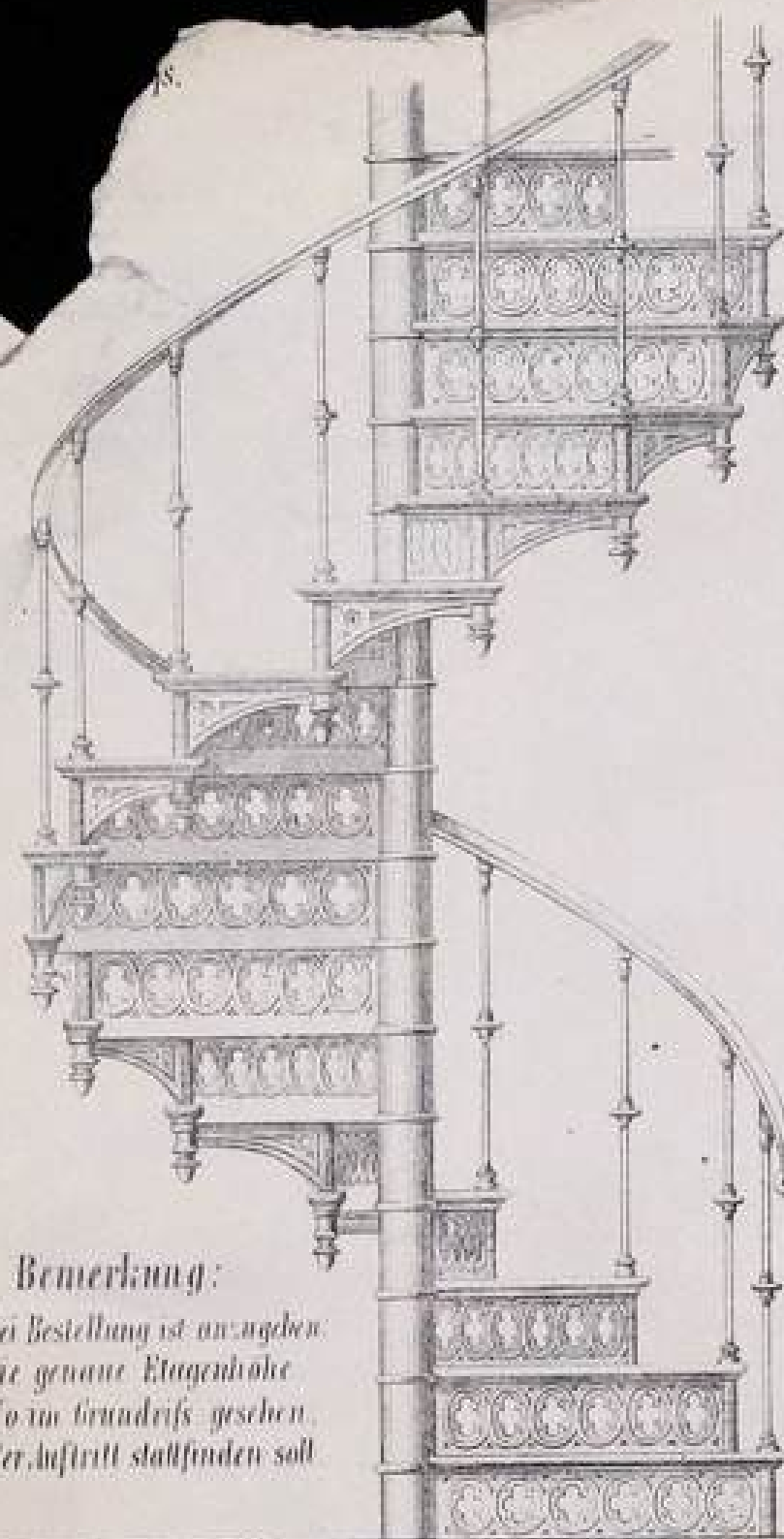

Lissuel

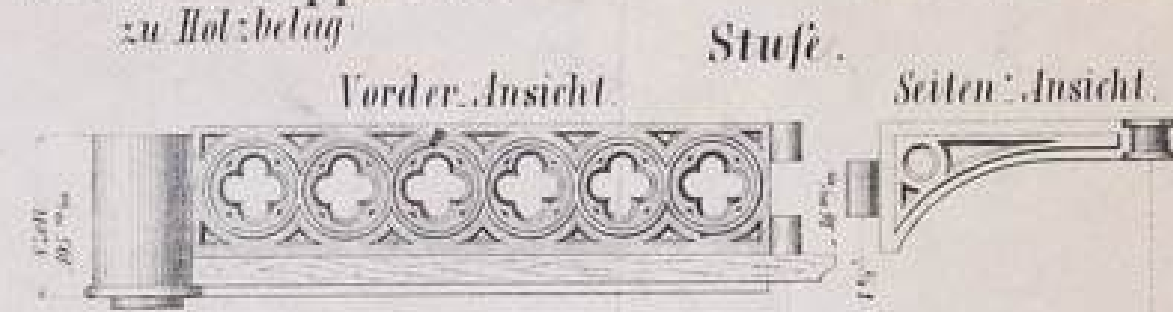
Wendel-Treppe N°. 5.
zu Holzbelag

1 Fuß Raum = 0,297 Meter.
1 Meter = 3,424 Fuß Raum.

Bemerkung:

Bei Bestellung ist anzugeben:
1. Die genaue Etagenhöhe
2. Wo im Grundriß gesehen
der Austritt stattfinden soll

Stufe.

Vorder-Ansicht

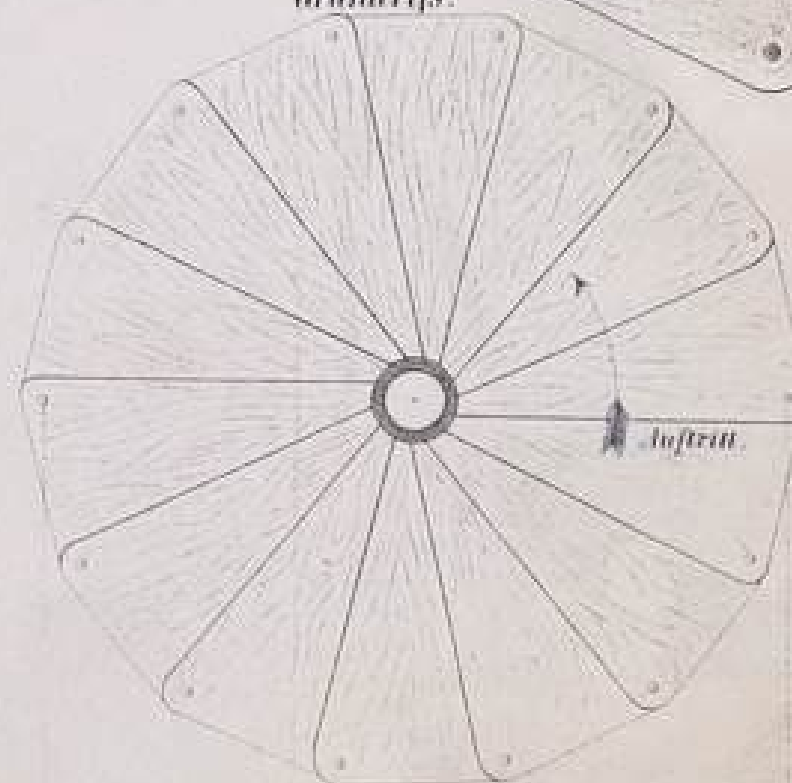
Seiten-Ansicht

2 1/2 5/16 = 0,787 Meter

1 1/2 2 1/2 2 1/2 = 0,394 Meter

Aufsicht

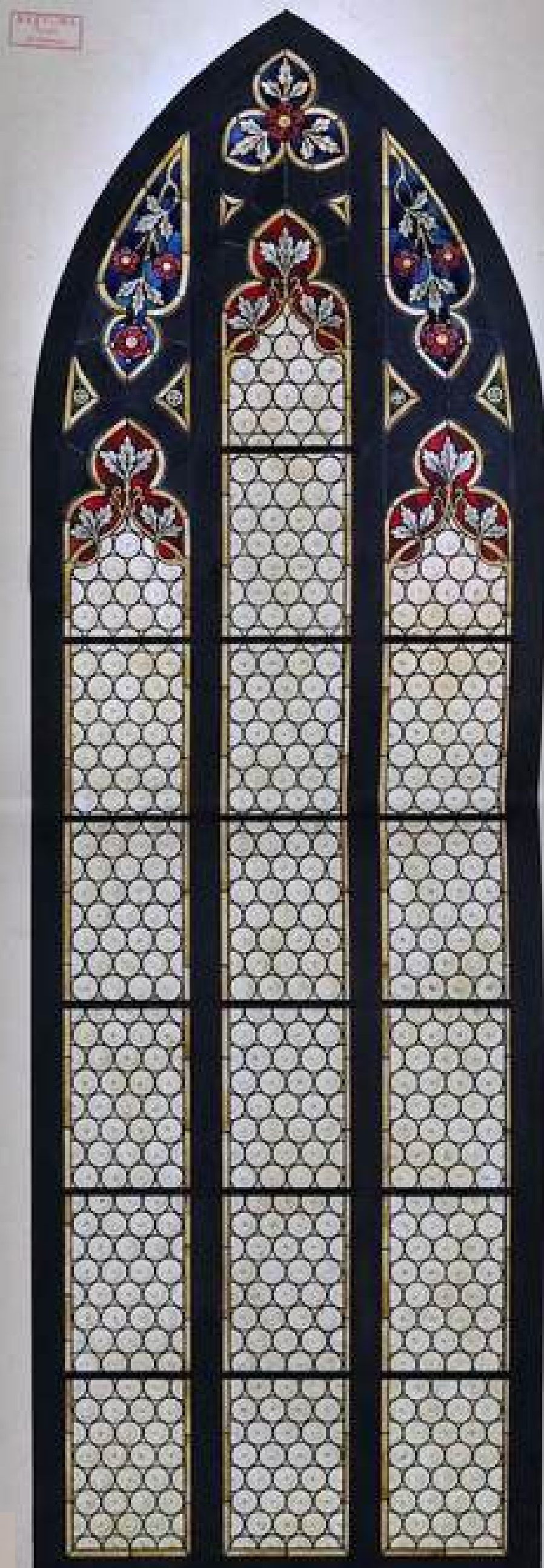
Grundriß.

1 1/2 2 1/2 2 1/2 = 0,394 Meter

Projekt schodów, [Dokumentacja techniczna oraz mapa], 1801-1945, AADDT, sygn. P/97/274

[Projekt witrażu], 1801-1945, AADDT, sygn. P/97/275

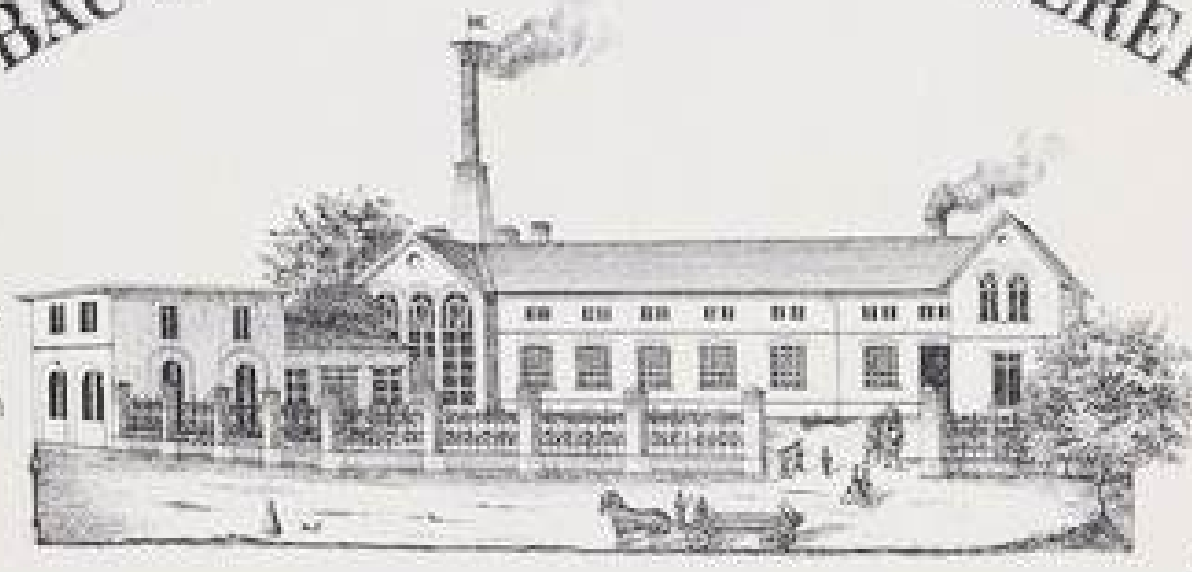

Richard Süssner, Civitas & Co.

Thorn, den 26. October 1877

BAU- & MASCHINEN-SCHLOSSEREI
VON

FABRIK
Schmiedeeiserne Ornamente
Gitter aller Art
HAUS- u. GARTENTHÜR
Schmiedeeiserne Fenster
zu Wirtschaftsgebäuden
ANLAGEN
electrischer u. pneumatischer
Haustelegraphie
LAGER
von Eisenbahnschienen u. Bauzwecken

ROBERT TILK IN THORN.

FABRIK
Bauschlosserei
senner Geldschranke
Vorhängeschlosser
THUR BESCHLAGE
schöne feinste Bauten
erforderlichen Garnituren
asing Rothguss
Vergoldung etc. etc.

Rechnung für Herrn *Spanner Schmeja* Gefährdet für

40 2. Hölz. L. 290 x 130 x 11 1/2	11,50	
geringerer 2800 Stk.		218,50
u. 2. Hölz. 200 x 110 x 19 1/2	2,80	
geringerer 1100 Stk.		308,00
u. 1. Hölz. alle feinsten Aufhängeschrauben 270 Stk.		
incl. Fracht		13,00

ZIEGEL- u. TONWARENFABRIK **MAX FALCK & Co.** SPECIALFABRIK u. DACHFALEZIEGEL
Telegr. Max Falck Graudenz Fernsprech-Anschluss 117 46

Graudenz, den 5. Juni 1907.

Herrn
Geistlichen Rat & Propst zu St. Johann Schmeja
Hochehrwürden

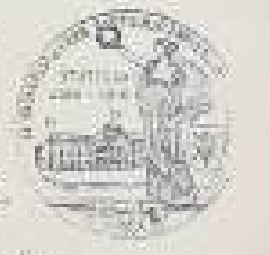

Bau-Kommission
Steiger-Bank-Mitglieder-Gesellschaft

Carl Mentzel

Stolp i. Pom. Posen O. 2

Erstes Ostdeutsches Spezial-Geschäft für
Kupferbedachung
Anfertigen von Kuchentürmen für Reparatur und Neuherstellung. Blitzschutz-Anlagen. Eigene Schlosserei und Kupferhammer.
Fabrik Grünberg 2. Fernsprecher Nr. 76.

STOLP, den 25. Juni 1912.

An
den Kirchen-Vorstand der St. Johanneskirche
in Thorn

M. PERKIEWICZ, TONWERKE

JÄHRLICH 24 MILLIONEN PRODUKTION
TONZIEGELWAREN IN ERSTKLASSIGEM MATERIAL
ALS VERBLENDER, FLINKER, TONSTEINE, DRAINRÖHREN,
DACHSTEINE, MÜNCHE- u. NORMENMÄNNER, DRIFFORMZIEGEL
u. s. w.

Ludwigsberg, den 16. August 1913

REICHSBANK-GIRO-KONTO
Telephon - Anschlüsse:
MOSCHIN Nr. 1 POSEN Nr. 2282

Erfüllungsort für beide Teile ist
Ludwigsberg

des katholischen Kirchenvorstand

Der Versand der Ware erfolgt auf Gefahr des Empfängers, ohne
Schuldenschein resp. Bill of Lading, mit demselben Transport

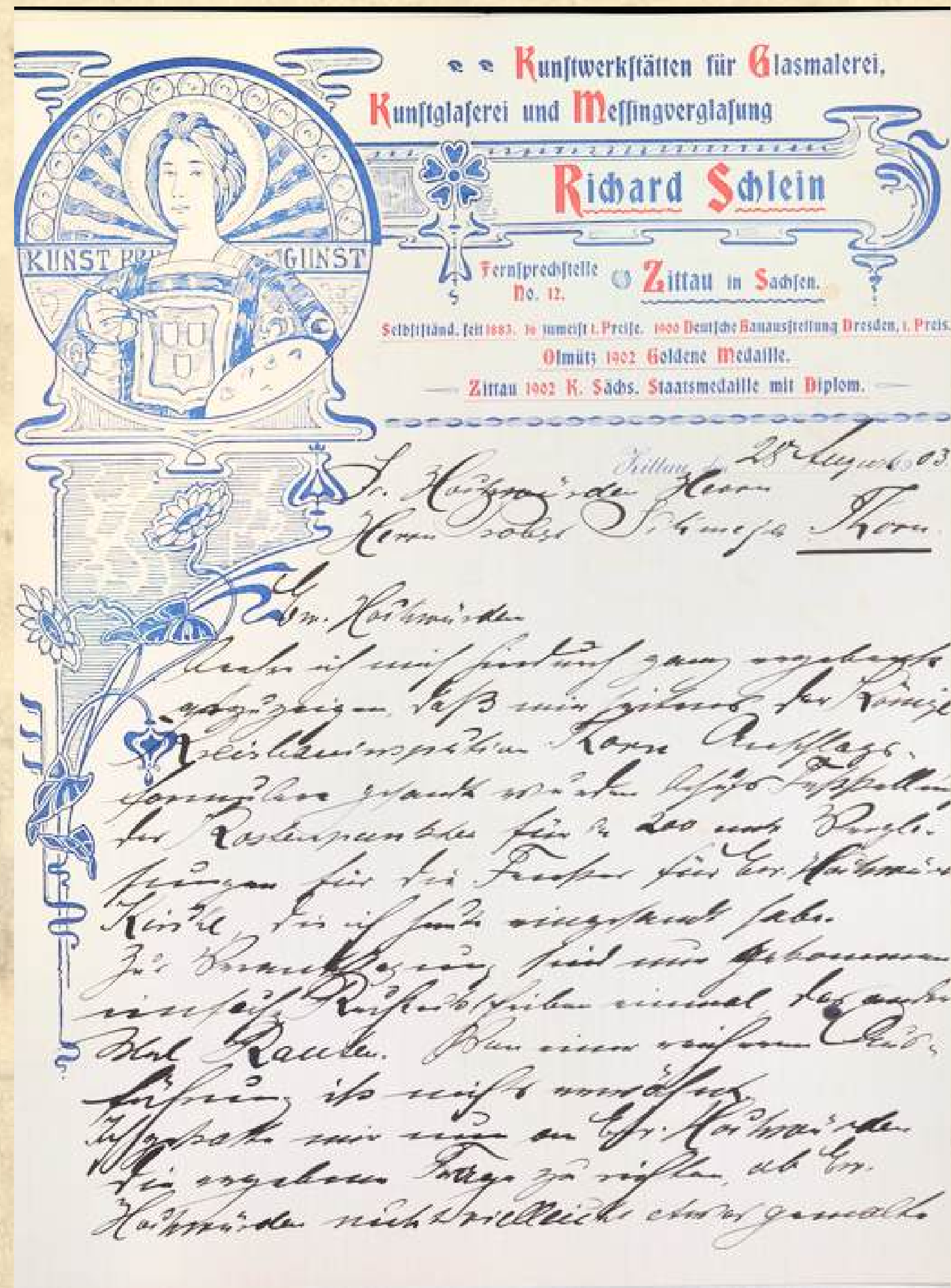
Wichtige Berücksichtigung

Rachunki, [Dokumentacja dotycząca robót
dekarских], 1874-1921,
AADDT, sygn. P/97/290

List dotyczący renowacji okien w kaplicy, *Acta der St. Joannis-Pfarrkirche zu Thorn betreffend die Restauration der beiden Fenster in der Frohnleichnamskapelle*, 1880-1888, AADDT, sygn. P/97/294

[Dokumentacja dotycząca witraży w kościele Św. Janów], 1898-1903, AADDT, sygn. P/97/318

Pause nach der Photographie eines Blattes im Album der Familie Meißner

Blatt 2

SAZUDER

Ansicht der Kirche der St. Johannes Kirche

Zum Bildunterschied von heute

Thorn den 15. Juli 1904

Gastwald

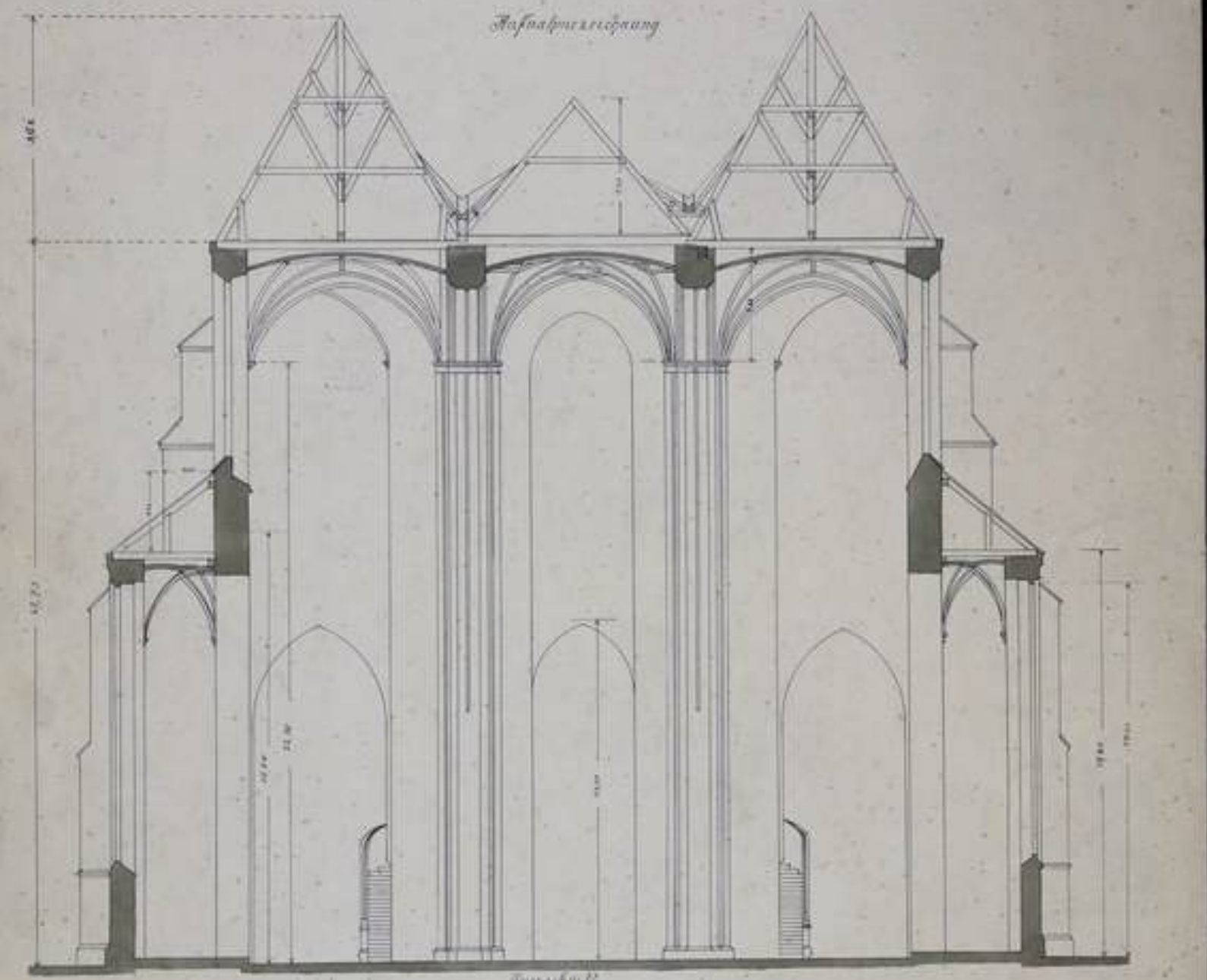
Königlicher Kreisbauinspektor

Ansicht der St. Johannes Kirche

[Rysunki techniczne kościoła św. Janów],
1904-1904,
AADDT, sygn. P/97/324

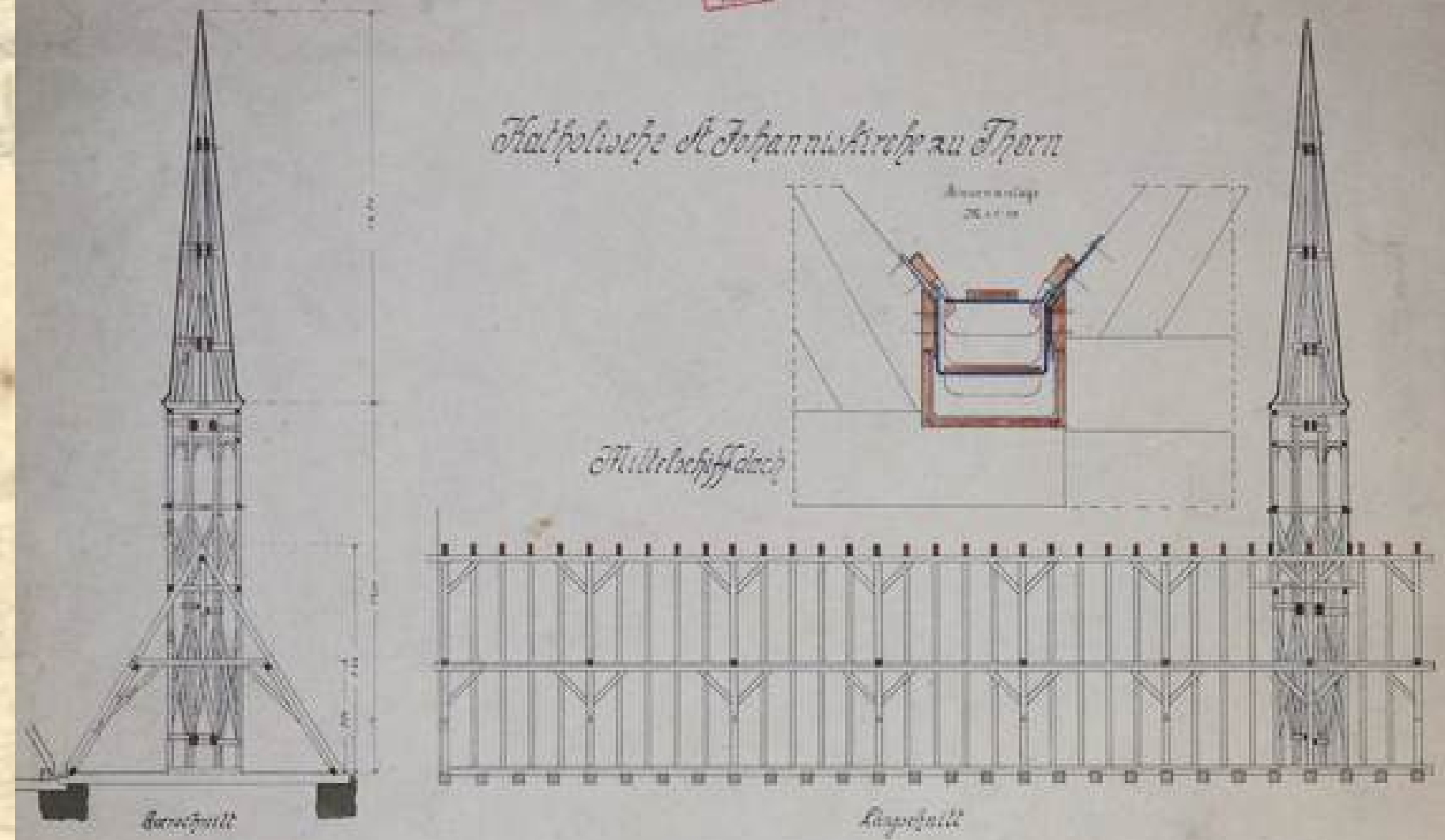
Katholische St. Johanniskirche zu Thorn

Aufnahmezeichnung

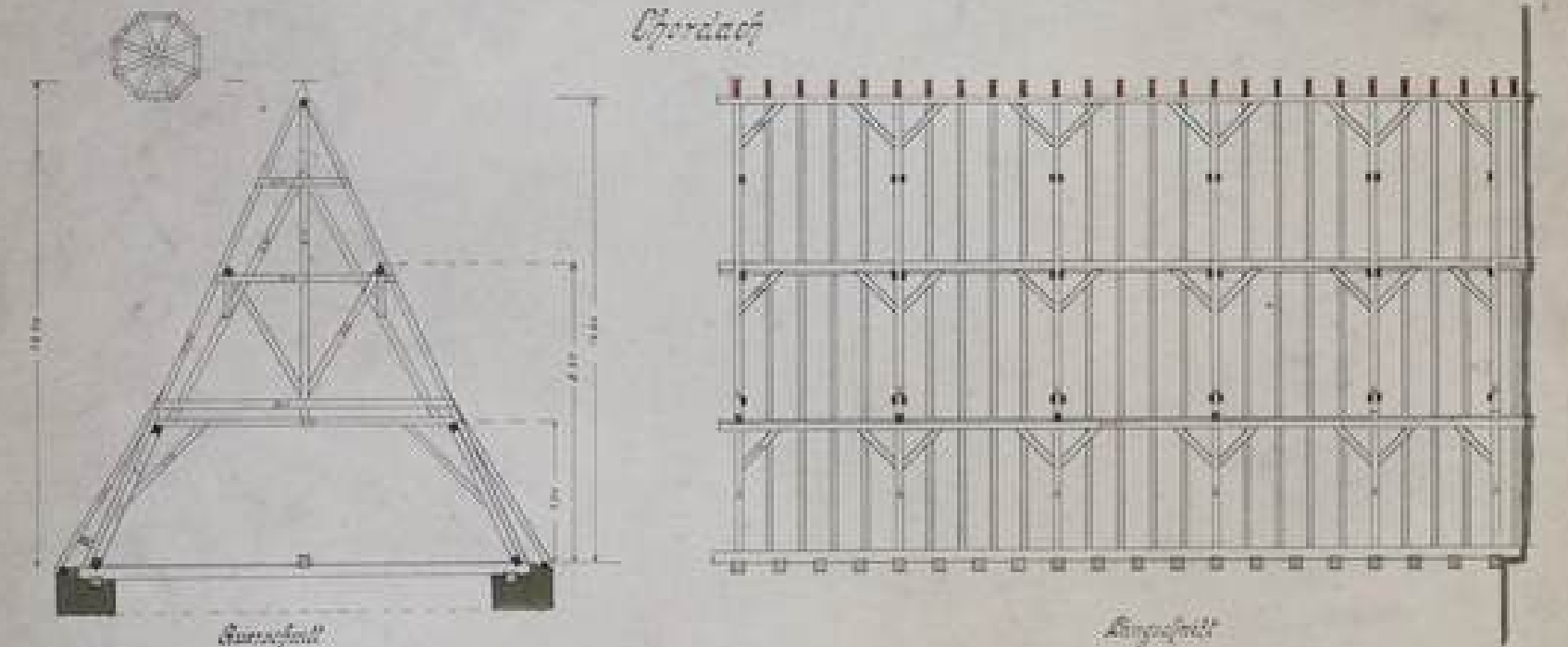

Katholische St. Johanniskirche zu Thorn

Mittelschiffdecke

Chordecke

Maßstab 1:100

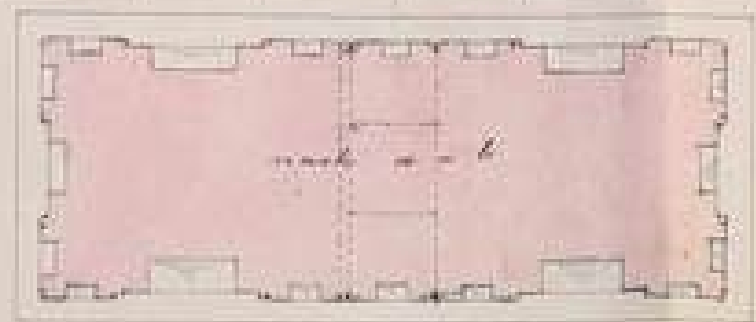
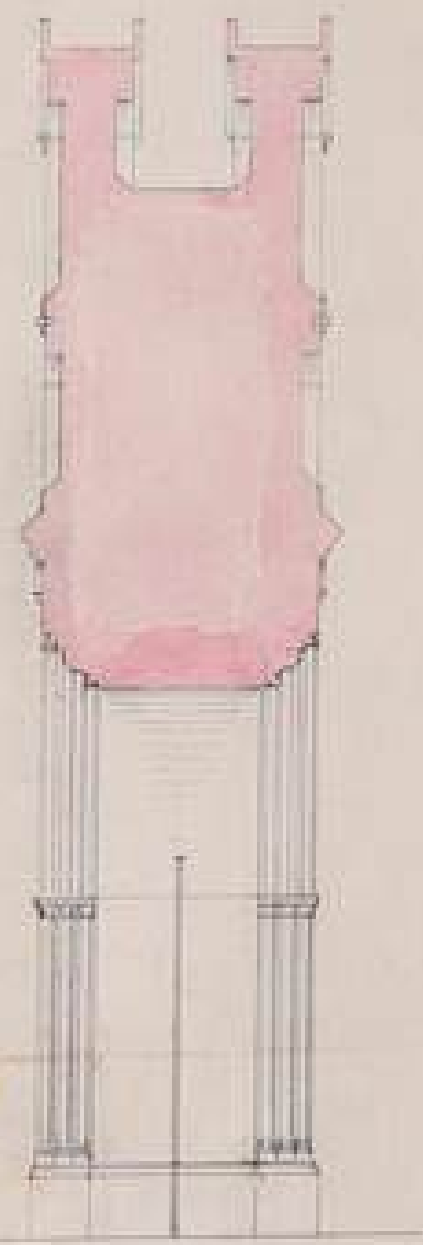
Zum Bildunterschied von heutigem Tage
Thorn den 15. Juli 1904

Gastwald

Königlicher Kreisbauinspektor

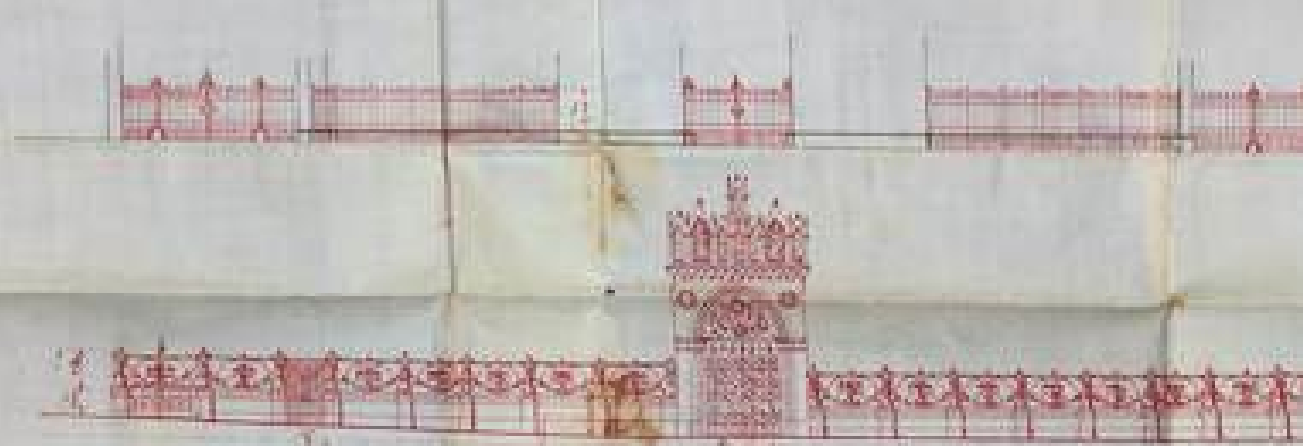
Hauptportal
für die Kirchhof-Mauer
an der
Johanniskirche
in
Thorn

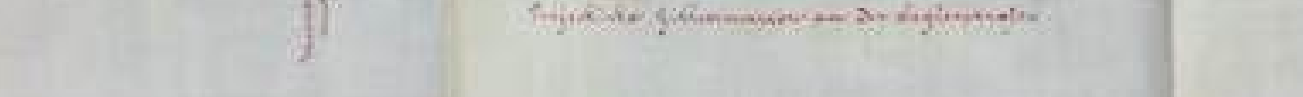
Entworfen und gezeichnet
von
F. Hermann
Architekt u. Kunst-Verwalter
in Thorn 1884/85.

Projekt
zur Freilegung des Platzes an der Westseite
der Johanniskirche zu Thorn.

Projekt der Kirche an der Westseite

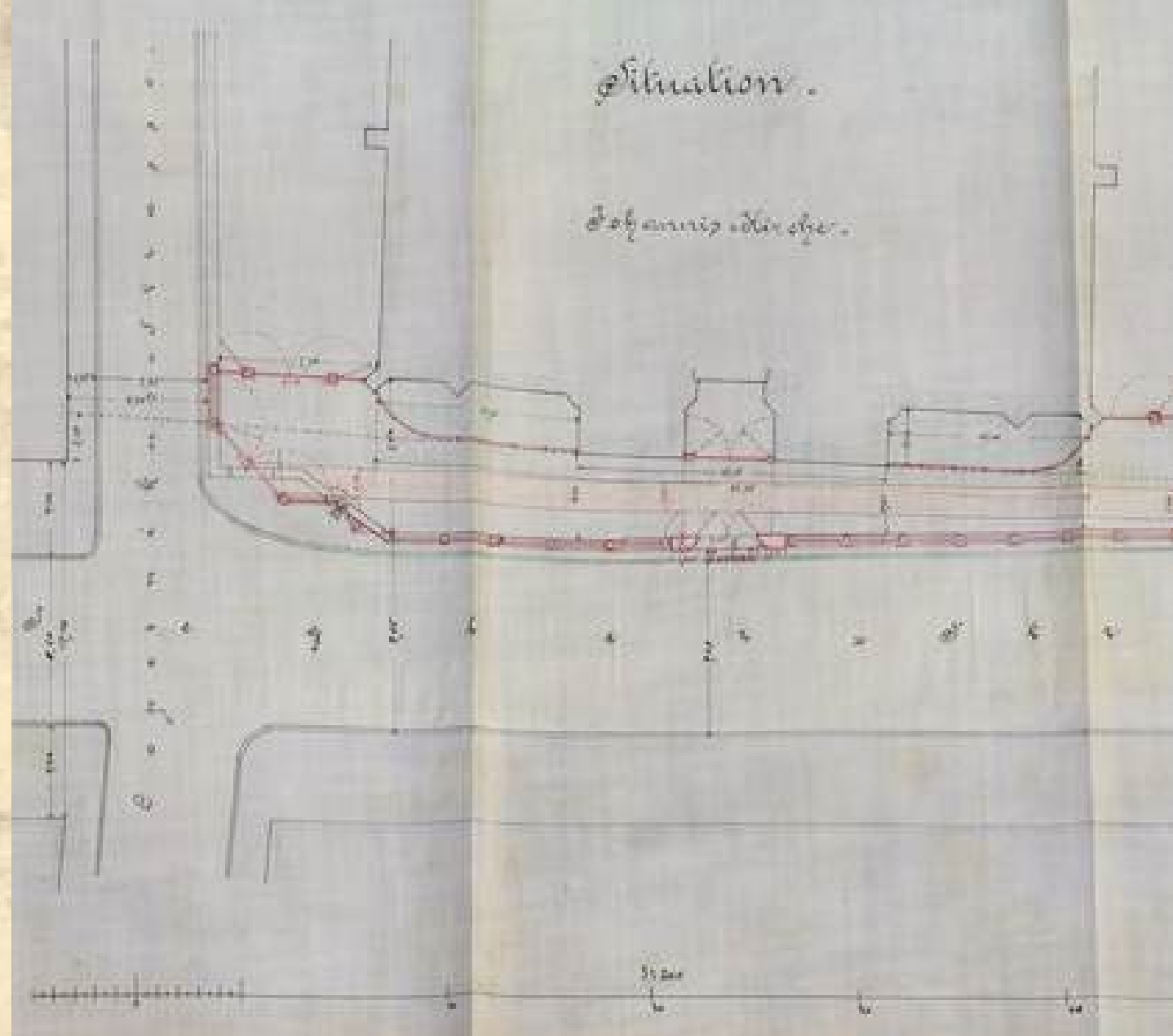

Projekt der Kirchhof-Mauer an der Westseite

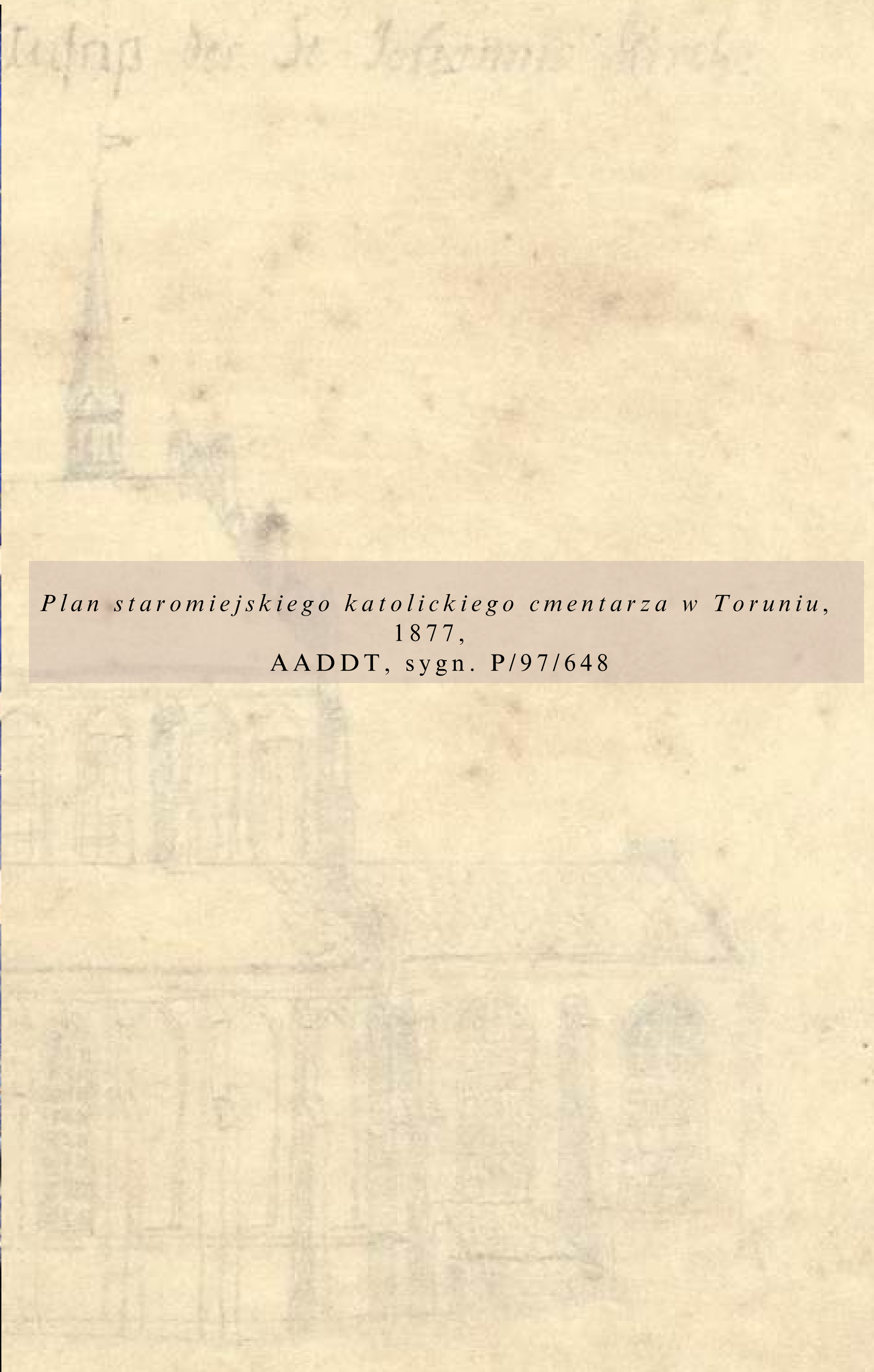
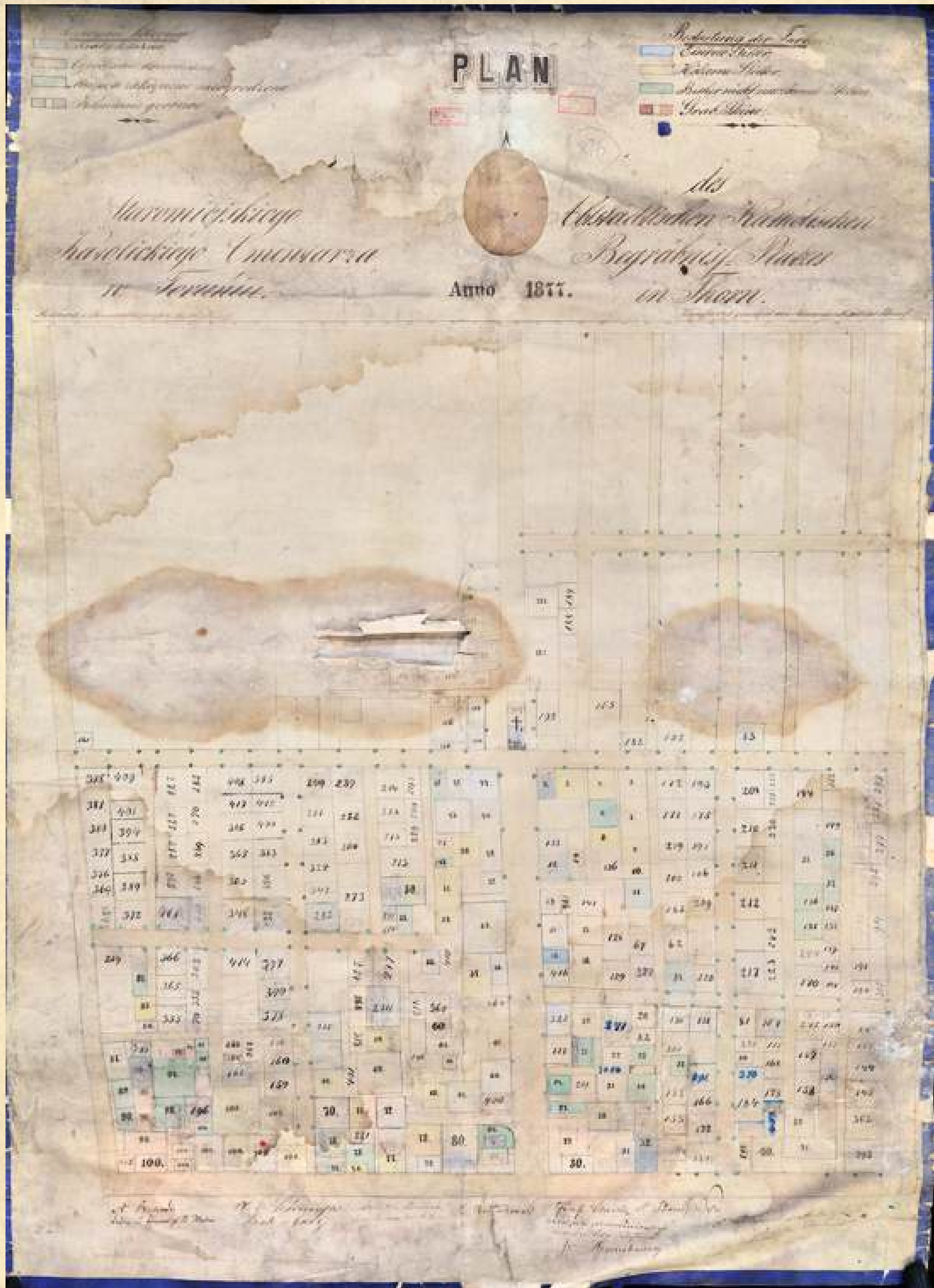
Situation.

Johanniskirche.

Projekt bramy cmentarnej, Acta der St. Joannis-Pfarrkirche zu Thorn betreffend der Kirchhof, 1884-1896, AADDT, sygn. P/97/646

*Plan staromiejskiego katolickiego cmentarza w Toruniu,
 1877,
 AADDT, sygn. P/97/648*

Antepedia Fiatkowie

- Antepedium Abentow Fiatkowiego
- Antepedium Plowce wkruczoj stare
- Antepedium Krasicki Niebiosa
- Antepedium Stare Acamione

Brate Antepedia Inwencie do Olszow

- Anteped. Krasicki Plowce stare
- Anteped. Olszow stare wkruczoj stare
- Anteped. Olszow stare stare
- Antepedium Biatego St. wkruczoj stare
- Antepedium Inwencie stare wkruczoj stare
- Anteped. Stare Biatego Olszow
- Anteped. Olszow stare stare
- Anteped. Olszow stare wkruczoj stare

- Antepedium Adanastowe z lowny zewony wkruczoj stare
- Anteped. stare Olszow wkruczoj stare
- Antepedium Olszow Biatego Olszow stare
- Antepedium Adanastowe Biatego
- Anteped. Krasicki stare wkruczoj stare

Antepedia Berwone

- Antepedium Lowny Berwone
- Anteped. Adanastowe Berwone
- Antepedium Biatego Berwone
- Anteped. Olszow Berwone wkruczoj stare
- Antepedium Lowny Berwone wkruczoj stare
- Antepedium Lowny Berwone wkruczoj stare

BAZYLICA
Tym
Antepedia
Inwencie

Inwentarium Supellectilis
Parochialis Thorunf S. Joann. Bapt. &
et Juanf. Conscripsum Anno Dni 1673
Martij

Aurum

Calix aureus cum Patena aurea novus cum suo Thebas
Annali Auri No - tres parvi

Argentum

Calix Argenteus decoratus cum Patena No 36
Ista Calix Argenteus decoratus cum Patena No 37
Ista Calix Argenteus decoratus cum Patena No 38

[Inwentarz dóbr kościelnych],
1873,
AADDT, sygn. P/97/657

Inwentarze parafialne, Inventaria Ecclesiarum Starogrodzensis, Kijoviensis, Czystensis, Lissoviensis, Sarnoviensis, Szynychentis, Wapczensis a Rndo Luca Rohon Decano Culmensis. Subscripta 1700 mense martio, 1700-1700, AADDT, sygn. P/97/660

№ 27.
Inventaria
*Ecclesiarum Starogrodzensis, Kijoviensis, Czystensis,
 Lissoviensis, Sarnoviensis, Szynychentis, Wapczensis,
 a Rndo Luca Rohon Decano Culmensis
 subscripta 1700
 mense Martio.*

Inna Aquilae Ruchelna.

1. *Leoni dno Slicani, dno procedent
 kya Klaron dno parochia Klara klara
 dno*

2. *Mile dno dno, dno dno parochia
 wa dno u kopy dno dno.*

3. *Piszcza*

4. *Abba wala w ala dno dno dno*

5. *Gravel na fuce idca dno*

6. *Miel dno dno*

7. *Miel dno dno*

8. *Wolke*

9. *Kowala dno dno dno dno dno*

10. *Wolke dno dno dno dno dno*

11. *Wolke dno dno dno dno dno*

12. *Turbala dno dno dno dno dno*

13. *Laki dno dno*

14. *Wolke dno dno dno dno dno*

15. *Wolke dno dno dno dno dno*

16. *Wolke dno dno dno dno dno*

17. *Wolke dno dno dno dno dno*

18. *Wolke dno dno dno dno dno*

19. *Wolke dno dno dno dno dno*

20. *Wolke dno dno dno dno dno*

21. *Wolke dno dno dno dno dno*

22. *Wolke dno dno dno dno dno*

23. *Wolke dno dno dno dno dno*

24. *Wolke dno dno dno dno dno*

25. *Wolke dno dno dno dno dno*

26. *Wolke dno dno dno dno dno*

27. *Wolke dno dno dno dno dno*

28. *Wolke dno dno dno dno dno*

29. *Wolke dno dno dno dno dno*

30. *Wolke dno dno dno dno dno*

31. *Wolke dno dno dno dno dno*

32. *Wolke dno dno dno dno dno*

33. *Wolke dno dno dno dno dno*

34. *Wolke dno dno dno dno dno*

35. *Wolke dno dno dno dno dno*

36. *Wolke dno dno dno dno dno*

37. *Wolke dno dno dno dno dno*

38. *Wolke dno dno dno dno dno*

39. *Wolke dno dno dno dno dno*

40. *Wolke dno dno dno dno dno*

41. *Wolke dno dno dno dno dno*

42. *Wolke dno dno dno dno dno*

43. *Wolke dno dno dno dno dno*

44. *Wolke dno dno dno dno dno*

45. *Wolke dno dno dno dno dno*

46. *Wolke dno dno dno dno dno*

47. *Wolke dno dno dno dno dno*

48. *Wolke dno dno dno dno dno*

49. *Wolke dno dno dno dno dno*

50. *Wolke dno dno dno dno dno*

51. *Wolke dno dno dno dno dno*

52. *Wolke dno dno dno dno dno*

53. *Wolke dno dno dno dno dno*

54. *Wolke dno dno dno dno dno*

55. *Wolke dno dno dno dno dno*

56. *Wolke dno dno dno dno dno*

57. *Wolke dno dno dno dno dno*

58. *Wolke dno dno dno dno dno*

59. *Wolke dno dno dno dno dno*

60. *Wolke dno dno dno dno dno*

61. *Wolke dno dno dno dno dno*

62. *Wolke dno dno dno dno dno*

63. *Wolke dno dno dno dno dno*

64. *Wolke dno dno dno dno dno*

65. *Wolke dno dno dno dno dno*

66. *Wolke dno dno dno dno dno*

67. *Wolke dno dno dno dno dno*

68. *Wolke dno dno dno dno dno*

69. *Wolke dno dno dno dno dno*

70. *Wolke dno dno dno dno dno*

71. *Wolke dno dno dno dno dno*

72. *Wolke dno dno dno dno dno*

73. *Wolke dno dno dno dno dno*

74. *Wolke dno dno dno dno dno*

75. *Wolke dno dno dno dno dno*

76. *Wolke dno dno dno dno dno*

77. *Wolke dno dno dno dno dno*

78. *Wolke dno dno dno dno dno*

79. *Wolke dno dno dno dno dno*

80. *Wolke dno dno dno dno dno*

81. *Wolke dno dno dno dno dno*

82. *Wolke dno dno dno dno dno*

83. *Wolke dno dno dno dno dno*

84. *Wolke dno dno dno dno dno*

85. *Wolke dno dno dno dno dno*

86. *Wolke dno dno dno dno dno*

87. *Wolke dno dno dno dno dno*

88. *Wolke dno dno dno dno dno*

89. *Wolke dno dno dno dno dno*

90. *Wolke dno dno dno dno dno*

91. *Wolke dno dno dno dno dno*

92. *Wolke dno dno dno dno dno*

93. *Wolke dno dno dno dno dno*

94. *Wolke dno dno dno dno dno*

95. *Wolke dno dno dno dno dno*

96. *Wolke dno dno dno dno dno*

97. *Wolke dno dno dno dno dno*

98. *Wolke dno dno dno dno dno*

99. *Wolke dno dno dno dno dno*

100. *Wolke dno dno dno dno dno*

101. *Wolke dno dno dno dno dno*

102. *Wolke dno dno dno dno dno*

103. *Wolke dno dno dno dno dno*

104. *Wolke dno dno dno dno dno*

105. *Wolke dno dno dno dno dno*

106. *Wolke dno dno dno dno dno*

107. *Wolke dno dno dno dno dno*

108. *Wolke dno dno dno dno dno*

109. *Wolke dno dno dno dno dno*

110. *Wolke dno dno dno dno dno*

111. *Wolke dno dno dno dno dno*

112. *Wolke dno dno dno dno dno*

113. *Wolke dno dno dno dno dno*

114. *Wolke dno dno dno dno dno*

115. *Wolke dno dno dno dno dno*

116. *Wolke dno dno dno dno dno*

117. *Wolke dno dno dno dno dno*

118. *Wolke dno dno dno dno dno*

119. *Wolke dno dno dno dno dno*

120. *Wolke dno dno dno dno dno*

121. *Wolke dno dno dno dno dno*

122. *Wolke dno dno dno dno dno*

123. *Wolke dno dno dno dno dno*

124. *Wolke dno dno dno dno dno*

125. *Wolke dno dno dno dno dno*

126. *Wolke dno dno dno dno dno*

127. *Wolke dno dno dno dno dno*

128. *Wolke dno dno dno dno dno*

129. *Wolke dno dno dno dno dno*

130. *Wolke dno dno dno dno dno*

131. *Wolke dno dno dno dno dno*

132. *Wolke dno dno dno dno dno*

133. *Wolke dno dno dno dno dno*

134. *Wolke dno dno dno dno dno*

135. *Wolke dno dno dno dno dno*

136. *Wolke dno dno dno dno dno*

137. *Wolke dno dno dno dno dno*

138. *Wolke dno dno dno dno dno*

139. *Wolke dno dno dno dno dno*

140. *Wolke dno dno dno dno dno*

141. *Wolke dno dno dno dno dno*

142. *Wolke dno dno dno dno dno*

143. *Wolke dno dno dno dno dno*

144. *Wolke dno dno dno dno dno*

145. *Wolke dno dno dno dno dno*

146. *Wolke dno dno dno dno dno*

147. *Wolke dno dno dno dno dno*

148. *Wolke dno dno dno dno dno*

149. *Wolke dno dno dno dno dno*

150. *Wolke dno dno dno dno dno*

151. *Wolke dno dno dno dno dno*

152. *Wolke dno dno dno dno dno*

153. *Wolke dno dno dno dno dno*

154. *Wolke dno dno dno dno dno*

155. *Wolke dno dno dno dno dno*

156. *Wolke dno dno dno dno dno*

157. *Wolke dno dno dno dno dno*

158. *Wolke dno dno dno dno dno*

159. *Wolke dno dno dno dno dno*

160. *Wolke dno dno dno dno dno*

161. *Wolke dno dno dno dno dno*

162. *Wolke dno dno dno dno dno*

163. *Wolke dno dno dno dno dno*

164. *Wolke dno dno dno dno dno*

165. *Wolke dno dno dno dno dno*

166. *Wolke dno dno dno dno dno*

167. *Wolke dno dno dno dno dno*

168. *Wolke dno dno dno dno dno*

169. *Wolke dno dno dno dno dno*

170. *Wolke dno dno dno dno dno*

171. *Wolke dno dno dno dno dno*

172. *Wolke dno dno dno dno dno*

173. *Wolke dno dno dno dno dno*

174. *Wolke dno dno dno dno dno*

175. *Wolke dno dno dno dno dno*

176. *Wolke dno dno dno dno dno*

177. *Wolke dno dno dno dno dno*

178. *Wolke dno dno dno dno dno*

179. *Wolke dno dno dno dno dno*

180. *Wolke dno dno dno dno dno*

181. *Wolke dno dno dno dno dno*

182. *Wolke dno dno dno dno dno*

183. *Wolke dno dno dno dno dno*

184. *Wolke dno dno dno dno dno*

185. *Wolke dno dno dno dno dno*

186. *Wolke dno dno dno dno dno*

187. *Wolke dno dno dno dno dno*

188. *Wolke dno dno dno dno dno*

189. *Wolke dno dno dno dno dno*

190. *Wolke dno dno dno dno dno*

191. *Wolke dno dno dno dno dno*

192. *Wolke dno dno dno dno dno*

193. *Wolke dno dno dno dno dno*

194. *Wolke dno dno dno dno dno*

195. *Wolke dno dno dno dno dno*

196. *Wolke dno dno dno dno dno*

197. *Wolke dno dno dno dno dno*

198. *Wolke dno dno dno dno dno*

199. *Wolke dno dno dno dno dno*

200. *Wolke dno dno dno dno dno*

Thorn, den 27. April 1859.
Hochw. die Direktion der
Königl. Bibliothek zu
Breslau.

1859
1859
1859

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Thorn, den 27. Januar 1860.
Hochw.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

N. II.
Valentin Saworski zu Thorn
in Thorn.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Das 5/1. bis zum 1. April
(1859) betreffend die
Königl. Bibliothek zu
Breslau. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859. Die 1. bis zum
1. April 1859.

Acta
der St. Joannis-Pfarrkirche zu
Thorn betreffend die Ausleihung der
Kirchenkapitalien, 1843-1868,
AADDT, sygn. P/97/718

Kapitały kościelne- pożyczki, Acta
der St. Joannis-Pfarrkirche zu
Thorn betreffend die Ausleihung der
KirchenKapitalien, 1843-1868,
AADDT, sygn. P/97/718

Księga Bractwa Bożego Ciała,
1613-1860,
AADDT, sygn. P/97/1124

3 Listv Pawła ss.

Do Corintian 2 s Rozdziału 9

Kto kocha siebie skryje też się będzie: kto siebie w Bogostawia gorcie
Ciebie być będzie w błogosławieństwie. Każdy jako wysiła w sercu swo-
im, nie z zadowoleniem, ani z przynuszeniem, abowiem ochotnego dawce
miluje Pał Bog.

ODPVSTY.

Nadane' od Stolicy Apostolskiej
Braci i siostron Bractwa Bożego Ciała.
od Pawła. v. An 1610

ODPVST ZVPEŁNY

I.

Dnia tego którego się wzięcia, w toż Bractwo dostępnis
odpustu zupełnego

II.

Wgodzinie śmierci gdy Bracia i siostry sercem przynamniej

przynamniej serce usty niemogie dla choroby wzynrac będą Naj
Młodszym imięcia **IESVS.**

III.

Wdzień Bożego Ciała gdy Bracia i siostry wygromie
wzry sie. communiis, odprawiwszy za rzeczy nakazane od Ko-
scibla Świętego modlitę się będą.

ODPVST SIEDMIAT.

I.

Wdzień Niechalanego Poczęcia, Narodzenia, Zwiastowania,
wniebo wzięcia, Karmienia, czy Sanny od uciwoszego Niezjony aż
do końca ostatniego, Kholmicki z Bractw albo Kłoty, Siowia
dąc się i Ciała Pańskie wżymowac będąc, i Kosciół wkrzym.
Bractwo ier albo Kztych, na wredzi i za zgodę Panow Kice
siaskich, za od wygromie Kosciola Świętego, i inne rze-
czy modlitę się będą.

ODPVST DNI SZESCI DZIEŃ.

I.

Wdzień Kzdy (zwarc Kowj) gdy Bracia i siostry, Mocyj Sioj

upadłego Bractwa Bożego Ciała, w Kosciolu Pańskim, w Thorsunskim było
Elektya P. Oficyantem tego Bractwa, na których zgodnie obrani są.

Protaktor Bractwa

77

J.W. Jan' d'z Lewdy, p'waka Biskup Jyperski, Juffuzan, Archidyacon
Chelminski, Proboszcz Thorsunski.

PP. STARSZY

P. Marcin Rosokiewicz.

P. Paweł Obalewicz.

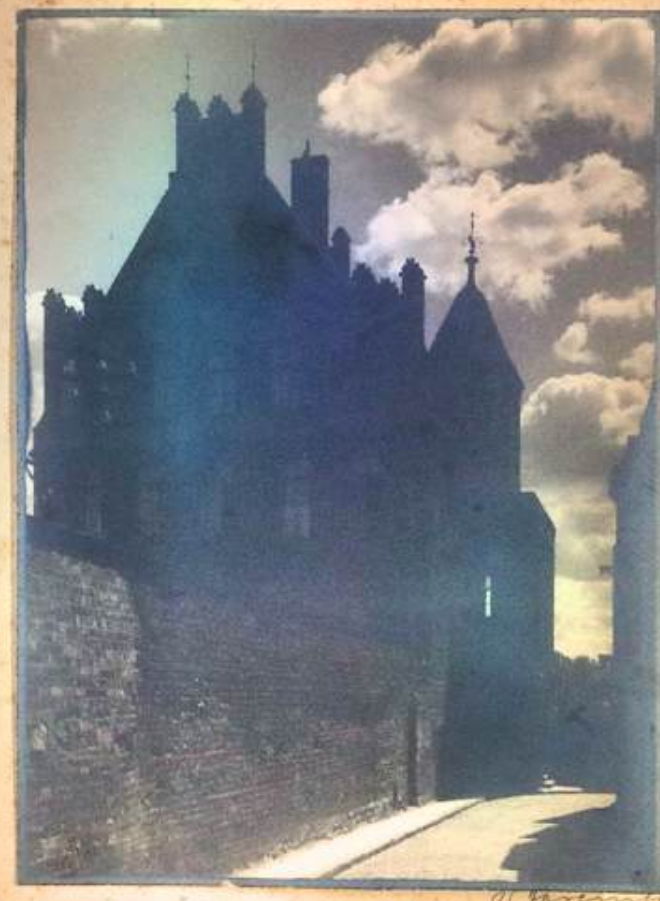
Consultorowie

Uroczystość poświęcenia sztandaru Katol. Stowarzyszenia Meźów przy parafii Św. Jana w Toruniu
oraz pożegnanie Prezesa Ks. Dr. Antoniego Pastwy w dniu 29 lipca 1934 r.

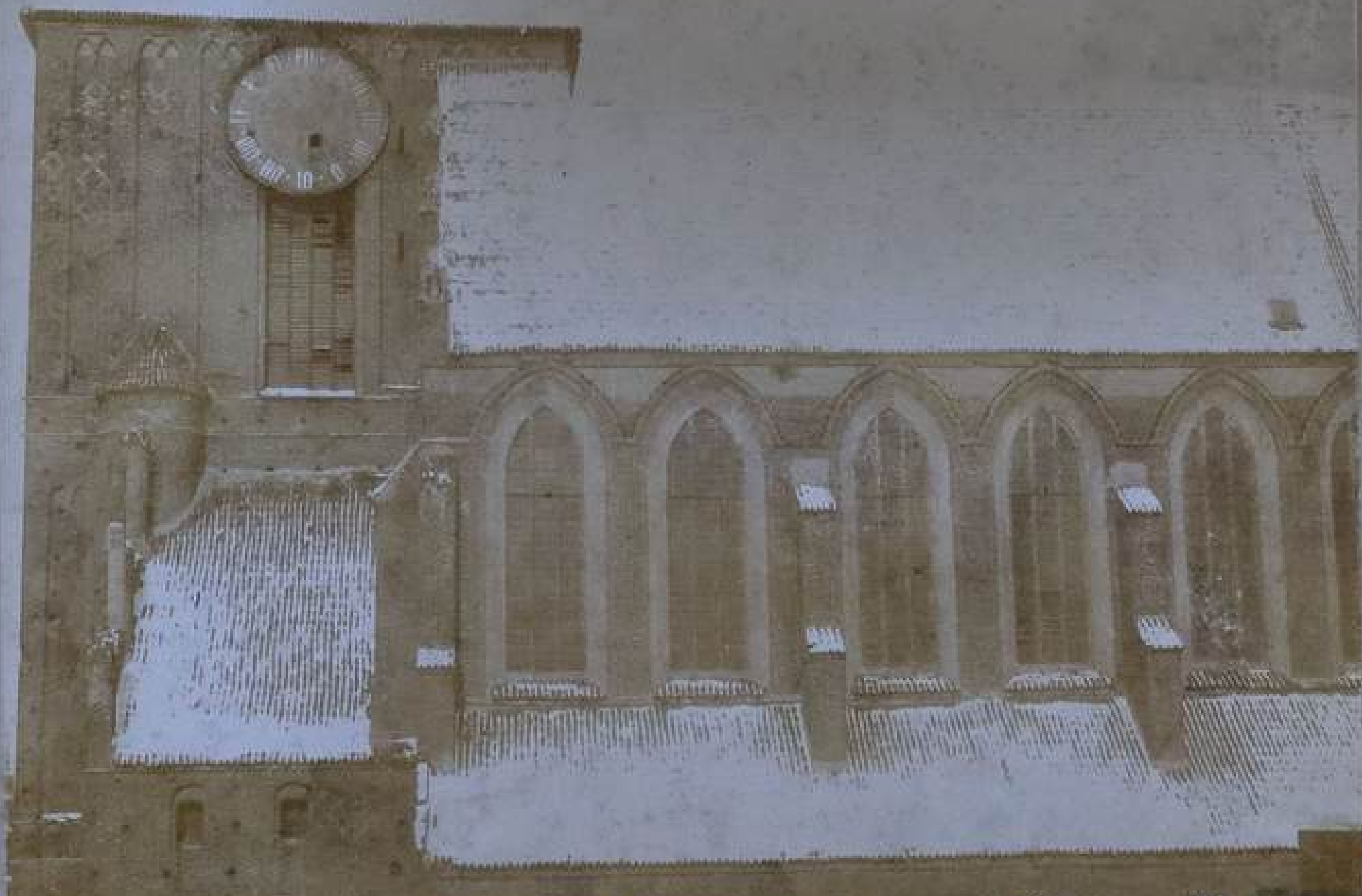

Siedzą: Groszewski, Polaszkiwicz, Dąbrowski, Kulla, K. Zawislowski, Wakarecy, sekret. Siudziński, prezes
Klemp, Sewaba, Marciniak, Kaszuba, Pinsecki, M. Zieliński, Suchob
Stoją I rząd: Szubert, Jasniowski, Lachocki, Gruzlewski, Kasprzanski, Rozynski, Makuracki, Tyll, J. J.
Konkolewski, Drałowski, D. Kamiński, Odrowski, Wrzeński
Stoją II rząd: St. Kamiński, Stenzel, Jaworski, A. Jankowski, L. Majewski, Kojtko, Bednarek, A. Kl
A. Kamiński, Sikorski, Mularczyk, Noga, Glich, Olszewski, Jabłoński, Cieszyński, E. Zawisły
Stoją III rząd: K. Kryger, Roclawski, Rutkowski, Stachowiak, Stronilo, Sadowski, Powierski, I. Perłowski
Wl. Kowalski, Osmański, Stoinkowski, Z. Zieliński

Zbiór fotografii, XX w.,
AADDT, sygn. P/97/1291

Fotografie kościoła oraz chóru
parafialnego, *Zbiór fotografii*, XX
w.,
AAddT, sygn. P/99/1290

BIBLIOGRAFIA

Bazylika katedralna świętych Janów w Toruniu, pod red. Mariana Biskupa, Toruń, 2003.

Diecezja chełmińska: Zarys historyczno-statystyczny, Pelplin, 1928.

Diecezja toruńska. Historia i teraźniejszość: Dekanaty toruńskie T. 15/16/17, red. Stanisław Kardasz, Toruń, 1995.

Historia Torunia, t. 2, cz. 1: U schyłku średniowiecza i w początkach odrodzenia (1454-1548), pod red. M. Biskupa, Toruń, 2002.

Jasiński T., Toruń XIII–XIV wieku – lokacja miast toruńskich i początki ich rozwoju (1231 – około 1350), [w:] Historia Torunia, t. I: W czasach średniowiecza (do roku 1454), pod red. M. Biskupa, Toruń, 1999.

Kwiatkowski J., Bazylika katedralna w Toruniu pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, Bydgoszcz, 2001.

Löwener M., Początki Zakonu Niemieckiego w Prusach do połowy XIII wieku, Zapiski Historyczne, t. 65/1, 2000.

Rozyrkowski W., Rozwój sieci parafialnej w Toruniu od średniowiecza do czasów współczesnych, [w:] Toruń miasto wielu wyznań, red. Jarosław Kłaczek, Piotr Oliński, Waldemar Rozyrkowski, Toruń 2017.

Woźniak M., Katedra św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty, Toruń, 1995.